

Küresel İlkeler Sözleşmesi İlerleme Raporu 2007-2009

İçindekiler

- 01 Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact)
- 03 Raporun Kapsamı
- 04 Zorlu Holding Hakkında
- 10 Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı
- 12 İşimizin Sürdürülebilirliği
- 13 Paydaşlarımız
- 14 İnsan Hakları ve Çalışma Koşulları
  - 15 Çalışma Koşulları
  - 18 Zorlu Holding'te İnsan Hakları
- 22 Çevre
  - 23 Çevre Politikası
    - 24 Yeşil Teknoloji
    - 30 Yeşil Enerji
    - 34 Yeşil Tekstil
- 46 Rüşvet Ve Yolsuzluk Karşıtlığı
  - 47 Kurumsal Yönetim
  - 48 İç Denetim
  - 49 Bilgi Güvenliği
  - 49 Toplum
- 55 Raporlama Döneminde Kazanılan Ödüller

Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact)

2000 yılında Birleşmiş Milletler tarafından açıklanan ve uygulamaya koyulan “Küresel İlkeler Sözleşmesi” (United Nations Global Compact), şirketlere sürdürülebilir ve sorumlu iş uygulamaları konusunda yol gösteren bir girişimdir. “Küresel İlkeler Sözleşmesi”; iş dünyasının, sivil toplum ve yerel otoriteler ile birlikte işbirliğine girerek hem yerel hem de sürdürülebilir kalkınmayı desteklemesi açısından büyük bir önem taşımaktadır. Kurulduğu günden beri faaliyetlerini bu ilkeler doğrultusunda yürüten Zorlu Holding 2007 yılında Küresel İlkeler Sözleşmesini imzalayarak bu konudaki kararlılığını uluslar arası platformda da göstermiş oldu.

Gönüllü katılım esası ile ilerleyen ve gelişen bu girişim insan hakları, çalışma koşulları, çevre ve yolsuzlukla mücadele konu başlıkları altında toplanan 10 ilkedен oluşmaktadır. “Küresel İlkeler Sözleşmesi”nin maddeleri şunlardır:

Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact)

İnsan Hakları

İlke 1: İş dünyası ilan edilmiş insan haklarını desteklemeli ve bu haklara saygı duymalıdır.

İlke 2: İş dünyası, insan hakları ihlallerinin suç ortağı olmamalıdır.

Çalışma Koşulları

İlke 3: İş dünyası çalışanların sendikalaşma ve toplu müzakere özgürlüğünü desteklemelidir.

İlke 4: Her türlü zorla ve zorunlu çalıştırmaya son verilmelidir.

İlke 5: Her türlü çocuk işçiliğe son verilmelidir.

İlke 6: İşe alma ve çalışma süreçlerinde ayrımcılığa son verilmelidir.

Çevre

İlke 7: İş dünyası çevre sorunlarına karşı ihtiyati yaklaşımları desteklemelidir.

İlke 8: İş dünyası çevreye yönelik sorumluluğu arttıracak her türlü faaliyete ve oluşuma destek vermelidir.

İlke 9: Çevre dostu teknolojilerin gelişmesi ve yaygınlaştırılması özendirilmelidir.

Yolsuzlukla Mücadele

İlke 10: İş dünyası rüşvet ve haraç dahil her türlü yolsuzlukla mücadele etmelidir.

Raporun Kapsamı

İmzalandığı günden itibaren tüm grup şirketlerimizce kabul edilen ve de benimsenen “Küresel İlkeler Sözleşmesi” Zorlu Holding için çok önem verilen bir yol gösterici kaynak niteliğindedir. Bu bağlamda, süreç içerisinde gösterilen gelişme ve kaydedilen aşamalar sözleşmenin içeriğini oluşturan 4 ana madde ve 10 ilke çerçevesinde raporda ortaya koyulacaktır.

Bu rapor Zorlu Holding’in Küresel İlkeler Sözleşmesini imzaladığı 2007 yılından bu yana yayımlanan ilk ilerleme raporudur. Raporun kapsamını Zorlu Holding, Vestel Elektronik, Vestel Beyaz Eşya, Korteks, Zorluteks, Zorlu Enerji Grubu şirketleri oluşturmaktadır. Bu ilk raporun

kapsamını bu şirketlerin oluşturmasının temel nedeni; bu şirketlerin hem operasyonlarımızın hem de ciromuzun çok büyük bir kısmını sağlayan Grubumuzun amiral gemileri niteliğinde olmasıdır. İsmi geçen bu şirketlerdeki sürdürülebilirlik uygulamaları rapor kapsamına dahil edilmiştir fakat yürütülen ya da tamamlanmış uygulamaların hepsinden söz etmek mümkün olmayacağından öne çıkan uygulamalar rapor kapsamına dahil edilmiştir. Grup şirketlerimizin detaylı performansları hakkında detaylı bilgi edinmek için www.zorlu.com adresli web sitemizi ziyaret ediniz.

Şirket adı	Ünvanı	Grup	Brüt Satışlar	Sektör içi oranları	Grup içi oran	Aktif Toplamları	Sektör içi oranları	Grup içi oran
VESTEL ELEKTRONİK SANAYİ VE	TİCARET A.Ş.	Vestel	2.424.195.017	29,26	22,00	2.551.997.774	47,16	15,52
VESTEL BEYAZ EŞYA SANAYİ VE	TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	Vestel	1.307.306.439	15,78	11,87	815.893.827	15,08	4,96
VESTEL DAYANIKLI TÜKETİM	MALLARI PAZARLAMA A.Ş.	Vestel	1.017.405.723	12,28	9,24	1.017.405.723	12,28	6,19
Vestel Toplam			8.285.540.540			5.411.508.227		
ZORLU ENDRÜSTRİYEL VE ENERJİ	TES. İNŞ. TİC. A.Ş.	Enerji	324.348.029	29,35	2,94	189.117.963	5,94	1,15
ZORLU ENERJİ ELEKTRİK	ÜRETİM A.Ş.	Enerji	528.379.538	47,82	4,80	1.749.854.564	54,95	10,64
Enerji Toplam			1.104.953.200			3.184.575.924		
KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE	TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	Tekstil	481.792.264	33,82	4,37	951.792.769	52,16	5,79
ZORLUTEKS TEKSTİL TİCARET	VE SANAYİ A.Ş.	Tekstil	501.237.258	35,21	4,55	690.001.693	37,81	4,20
Tekstil Toplam			1.423.570.817			1.824.868.330		
Gayrimenkul Toplam			5.763.971			1.751.564.766		
Diğer Toplam			196.880.568			4.266.305.809		
Zorlu Grubu Toplam			11.016.709.096			16.438.823.057		

İlerleme raporlamasının her yeni raporlama döneminde daha verimli bir şekilde ortaya konulabilmesi için gösterdiğimiz çaba “Küresel İlkeler Sözleşmesi”ni imzaladığımız ilk günden bu yana artarak devam

etmektedir. Raporumuzla ilgili tüm soru, görüş ve önerilerinizi www.zorlu.com.tr <<http://www.zorlu.com.tr/>> mail adresinden bize iletiniz.

Zorlu Holding Hakkında

Üretim, ihracat, istihdam rakamlarının büyüklüğü ve dünya pazarlarındaki rekabet gücüyle Türkiye ekonomisinde çok önemli bir yere sahip olan Zorlu Holding'in başarı öyküsünün temelleri, 1950'li yılların başında Denizli Babadağ'da atılmıştır.

2000'li yıllarda, Türkiye'nin en büyük kuruluşları arasına adını yazdırmayı başaran Zorlu Holding'in faaliyetleri tekstilden gayrimenkule, elektronikten enerjiye kadar geniş bir alana yayılmaktadır. 2006 yılı itibariyle Zorlu Holding, şu dört ana alanda faaliyet göstermektedir:

- **Ev tekstili, polyester iplik**
- **Elektronik ürünler, bilgi teknolojileri ve dayanıklı tüketim malları**
- **Gayrimenkul**
- **Enerji üretimi**

1980li yıllara kadar ev tekstili alanındaki çalışmalarıyla büyümesini sürdüren ve Zorlu Holding Tekstil Grubu adı altında Türkiye'nin ev tekstilinde lider markası olarak kabul edilen TAÇ'ı yaratan Zorlu Holding, 1994 yılında Vestel Elektronik'i bünyesine katmıştır. Holding, 1996 yılında Zorlu Enerji ile enerji sektörüne adım atarak şirketlerinin sayısını artırmıştır. 2006 yılında da Gayrimenkul sektörüne giriş yapmıştır.

1998 yılında 600 milyon ABD doları olan Grup ihracatı, 1999 yılında 680 milyon ABD dolarına, 2000 yılında ise 852 milyon ABD dolarına ulaşmıştır. Zorlu Holding'in ihracat

rakamı, ülkemizin ağır bir ekonomik kriz yaşadığı 2001 yılında dahi artarak, 879 milyon ABD dolarını aşmıştır. 2002 yılında ise 1,3 milyar ABD dolarına ulaşan ihracat 2008 yılında 3.153 milyar ABD Doları seviyesine gelmiştir.

Zorlu Holding bugün, 57 şirket ve yaklaşık 23 bin çalışanıyla, Türkiye'nin geleceği ve Türk insanının yaşam kalitesi için çalışmaktadır.

Zorlu Grubu

Tekstil Grubu	Vestel Grup Şirketleri	Enerji Grubu	Gayrimenkul
> Korteks	> Vestel Elektronik	> Zorlu Enerji	> Zorlu Yapı Yatırım A.Ş.
> Zorluteks	> Vestel Beyaz Eşya	> Zorlu O&M	> Zorlu Gayrimenkul
> Linens Pazarlama	> Vestel Dijital	> Zorlu Endüstriyel	> Zorlu Gayrimenkul
> Zorlu Dış Ticaret	> Vestel Dış Ticaret	> Rotor	> Akmerkez Gıda ve İhtiyaç
	> Vestel Dayanıklı Tüketim	> Zorlu Hidroelektrik	Maddeleri Pazarlama
	> Vestel Dayanıklı Tüketim	> Zorlu Elektrik	İhracat İthalat San. ve Tic. A.Ş.
	> Vestel CIS	> Zorlu Petrogas	> İntermar Ticaret Pazarlama
	> Vestel Savunma	> Amity Oil International	Turizm A.Ş.
	> AYESAŞ	> Zorlu Doğal Gaz	
	> Birim	> Trakya Bölgesi Doğal Gaz	
	> Vestel Germany	Dağıtım	
	> Vestel France	> Gaziantep Doğal Gaz	
	> Vestel Iberia	Dağıtım	
	> Vestel Italy SRL	> Rosmiks LLC (Rusya)	
	> Vestel Holland BV	> Zorlu Energy Pakistan	
	> Vestel Trade	> Dorad Energy (İsrail)	
	> Vestel UK Ltd.	> Ashdod Energy (İsrail)	
	> Vestel Electronica SRL	> Ramat Negev Energy (İsrail)	
	> OY Vestel Scandinavia AB	> Solad Energy (İsrail)	
	> UTS-United Technical	> Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	
	Services, SPOL S.R.O.	> Zorlu Jeotermal Elektrik Üretim A.Ş.	
	> Vestpro Electronics S.A.	> Zorlu Intergas GMBH (Avusturya)	
	> Dexar Multimedya	> Zorlu Enerji ve İnşaat Sanayi ve	
	Telekomünikasyon A.Ş.	Ticaret A.Ş.	
	> Vestel USA		
	> CABOT Communications Ltd.		
	> Vestel Electronic India		
	> Vestek Elektronik Araştırma		
	Geliştirme A.Ş.		
	> DeksaNET		
	Telekomünikasyon A.Ş.		
	> Vestek		
	> Intertechnika LLC (Rusya)		

Ev tekstili, polyester iplik:

Zorlu Tekstil Grubu'nun ana faaliyet konusu iplik, perde ve ev tekstili ürünleri (çarşaf, nevresim takımları, yatak örtüsü, masa örtüsü, pike) üretimi ve pazarlamasıdır.

İplik türlerine göre üretim kapasitesi 580 ton/gün polimer, 400 ton/gün POY (Partially oriented yarn) ve 120 ton/gün FDY (Full drawn yarn) olan Zorlu Grubu'nun ilk şirketi Korteks İplik, polyester iplik üretiminde Ortadoğu ve Avrupa'nın en büyüğü, entegre perde üretiminde de Avrupa birincisi konumunda bulunmaktadır. Tesislerde ayrıca, 350 ton/gün tekstüre iplik, 25 ton/gün bükümlü, fantezi ve elastomerli iplik ile 10 ton/gün hava tekstüre iplik üretimi de gerçekleştirilmektedir.

Zorluteks Tekstil bünyesindeki üretim tesislerinde ayrıca ev tekstili ve perde dokuma-örme, terbiye ve konfeksiyon fabrikaları bulunmaktadır. 108.000 m² kapalı alana sahip ev tekstili üretim tesislerinde dünyada ilk olarak kullanılan tezgah ve makinelerle yıllık 96 milyon metre nevresim, pike, yastık kılıfı, çarşaf, lastikli çarşaf, masa örtüsü, yatak örtüsü, pamuklu perdelik kumaş ve havlu gibi farklı ev tekstili ürünlerini üretilmektedir. Üretimin %40'ını başta Amerika, Avrupa, Japonya ve Rusya olmak üzere dünyanın farklı bölgelerine ihraç edilmekte; üretimin geri

kalanı ise; TAÇ, Linens gibi Türkiye'nin dev markaları için gerçekleştirmektedir.

Zorluteks Tekstil; İstanbul'daki genel merkezinin de koordinasyonunda, ulusal pazarın yanı sıra, BDT ülkeleri ve diğer deniz aşırı ülkelerde tekstil ürünlerinin dağıtım ve pazarlamasını gerçekleştirmektedir.

Zorluteks Tekstil'in bir diğer misyonu ise, ev tekstili sektöründe lider konumunda olan TAÇ markasının pazar konumunun daha da geliştirilmesi ve imalat faaliyetlerinin pazarda yaşanan gelişmeleri ve değişen tüketici tercihlerine cevap vermesini sağlamaktır. Nielsen tarafından 2009 yılında yapılan araştırma sonuçlarına göre; TAÇ markası toplam bilinirliği %100'e ulaşmıştır. Zorlu Tekstil Grubu, Türkiye'nin tek uluslararası ev tekstili mağazalar zinciri Linens ile de sektöre yenilikçi ve öncü bir ev tekstili mağazacılık anlayışı kazandırmıştır.

Zorlu Tekstil Grubu ayrıca, İtalyan Benetton ile dünyaca ünlü bir diğer marka olan Pierre Cardin markalarının ev tekstili ürünlerinin üretim, dağıtım, pazarlama dünya lisans hakkına sahiptir. Zorlu Tekstil Grubu'nun yarattığı, Valeron markası da, Avrupa'da gördüğü yoğun ilgi sonrasında Türkiye'de de tüketicisi ile buluşmaya devam etmektedir.

Zorlu Grubu'nun ev tekstili alanındaki faaliyetleri yıllar içinde hızlı bir büyüme göstermiş ve Türkiye'nin sınırlarını aşarak dört kıtaya yayılmıştır. Türkiye'dekiler de dahil olmak üzere Grubun 12 adet tekstil üretim pazarlama ve satış şirketi bulunmaktadır.

Elektronik ürünler, bilgi teknolojileri ve dayanıklı tüketim malları:

Elektronik, beyaz eşya ve bilgi teknolojisi alanlarında faaliyet gösteren ve 12'si yurtdışında olmak üzere toplam 24 şirketten oluşan Vestel Şirketler Grubu, Zorlu Holding'in amiral gemisidir. Sektöründe Türkiye ve uluslararası pazarların güçlü oyuncularından biri olan Vestel, teknoloji ve tasarım geliştirme yetkinliğiyle dünyanın en büyük üreticileri arasında yer alıyor. Bugün Türkiye'nin en bilinen ve prestijli 10 markası arasında 6. sırada yer alan Vestel, tüketici beklentilerine yönelik ürünleri ve hizmet kalitesi ile sektöre yön veriyor.

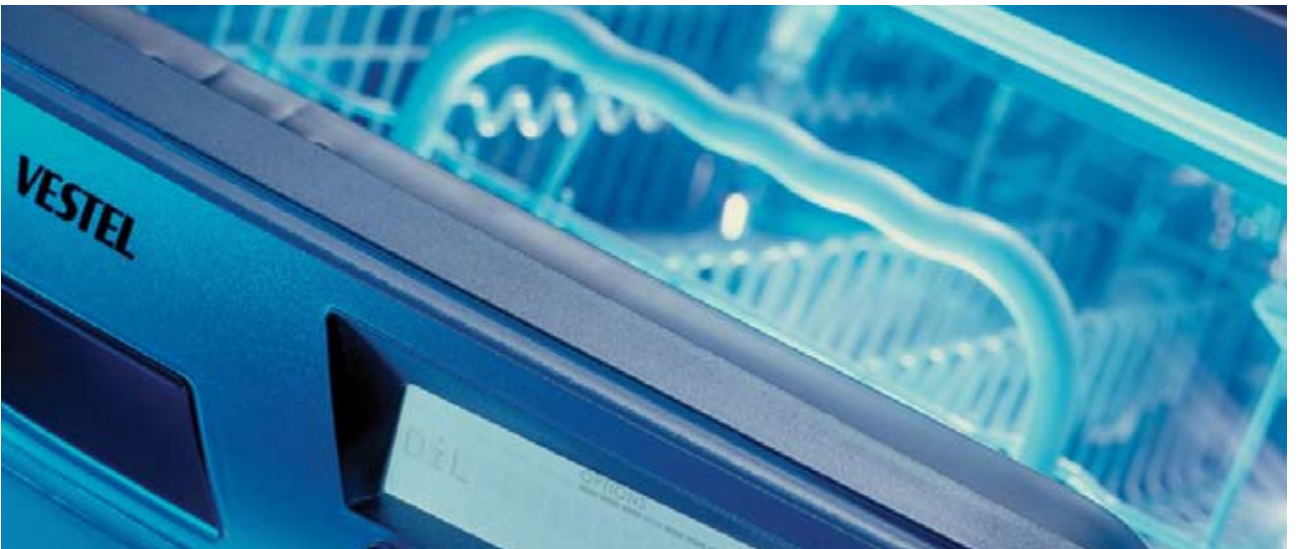
Türkiye'nin en yaygın satış ve satış sonrası hizmet ağlarından birine sahip olan Vestel'in, 1.050 satış noktası ve 400 satış sonrası servis merkezi bulunuyor. Vestel,

çoklu marka stratejisi ve konsept mağazacılık anlayışıyla, geniş ürün portföyünü ülkemizin dört bir yanındaki müşterilerine sunuyor.

Dünyanın en büyük OEM ve ODM üreticileri arasında yer alan Vestel, Avrupa'da CRT ve LCD televizyon ile dijital TV alıcıları üretiminde en büyük, beyaz eşyada ise en hızlı büyüyen üretici konumunda yer alıyor.

15.000'in üzerinde çalışanı olan Vestel'in üretim faaliyetleri Manisa ve Rusya Alexandrov'da gerçekleştiriliyor. Manisa'da bulunan Vestel City, Avrupa'nın tek alan üzerinde üretim yapan en büyük, dünyanın ikinci büyük endüstri kompleksi konumunda yer alıyor. 600.000 m² kapalı alana kurulu Vestel City'nin yıllık üretim kapasitesi 30 milyon adedi aşıyor.

Hali hazırda 127 ülkeye ihracat gerçekleştiren Vestel, dünyanın dört bir yanındaki tüketicileri üstün teknoloji ürünlerle buluşturuyor. AB ülkelerinde satışlarını OEM/ODM bazında sürdüren Vestel Türkiye'nin çevresindeki ülkelerde kendi markası ile varolma stratejisini sürdürüyor. Bu doğrultuda Türkiye ve aynı zaman diliminde yer

alan Rusya, BDT Ülkeleri, Orta Doğu ve Kuzey Afrika gibi ülkelerde Vestel markalı ürünlerini tüketicilerle buluşturuyor.

2006 yılında İskandinav ve Kuzey Avrupa ülkelerinde yüksek bilinirliğe sahip Finlux ve Luxor markalarını satın alan Vestel, bu markalar altında üretim ve yurt dışı satışlarla pazar atağına geçti. 2008 yılında ise Avrupa ve Rusya'nın en prestijli beyaz eşya markalarından Vestfrost'u bünyesine kattı.

2007 yılında, dayanıklı tüketim malları alanında devlet destekli ilk markalaşma programı Turquality programına alınan ilk marka olan Vestel, sektöründe dünya markalarıyla yarışabilen, Türkiye'de sürekli ihracat şampiyonu olan yapısını Turquality'e girerek bir kez daha tescillenmiş oldu.

Enerji:

Zorlu Enerji Grubu'nun ilk şirketi Zorlu Enerji, Zorlu Grubu'na bağlı tekstil fabrikalarının elektrik ihtiyacını karşılamak amacıyla 1993 yılında kurulmuş; Şirketin ilk iki santrali Lüleburgaz ve Bursa'da inşa edilmiştir. Zaman

içinde gerek Grubun enerji ihtiyacının artması gerekse grup dışı sanayi tesislerinden gelen talep sonucunda yeni santrallere gereksinim duyulmuş, Yalova, Ankara ve Kayseri'de yeni doğal gaz santralleri inşa edilmiştir

Yatırımlar arttıkça, santrallerin inşaat ve mühendislik çalışmalarını yapmak, işletme ve bakım faaliyetlerini yürütmek amacıyla yeni şirketler kurulmuş, Zorlu Enerji Grubu büyümesini sürdürmüştür. Doğal gaz kullanımının Türkiye'de yaygınlaşması ve gaz dağıtımın özelleştirilmesi sürecine paralel olarak, konutlara ve sanayi bölgelerine gaz dağıtımını yapmaya yönelik yapılanmasını gerçekleştirmiştir. Enerji üretimi ve gaz dağıtımına yeni kaynaklar yaratabilmek amacıyla gaz ve petrol aramak üzere yeni şirketler kurmuş, enerji ve doğal gaz toptan satışı için lisanslar almıştır.

Zorlu Enerji Grubu, bu özel yatırımları ve yapılanmasıyla ülkemiz enerji sektöründeki diğer şirketlerden farklı olarak, elektrik üretimi ve satışı, doğal gaz üretimi, dağıtımını ve satışı ile proje sürecindeki enerji santrallerinin "anahtar teslimi" kurulumu, uzun vadeli bakımı ve işletimi hizmetlerine uzanan faaliyetleriyle, enerji sektöründe başka

örneği olmayan ayrıcalıklı bir yapı sergiliyor. Türkiye'nin yanı sıra, Avrupa, Asya ve Ortadoğu'da enerji talebi hızla artan pazarlarda fırsatları değerlendirerek bölgesel bir güç konumuna gelmek için yatırımlar yapmıştır. Rusya, Pakistan ve İsrail'de yürütülen projeler, Grubun bu hedefine ulaşmak için attığı önemli adımlardır.

Yeryüzündeki kaynak rezervlerini daha ekonomik kullanabilmek amacıyla, gelişimini ürün ve servis çeşitlendirme ilkesini esas alarak şekillendiren Zorlu Enerji Grubu, hidroelektrik, rüzgar ve jeotermal gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilmesine öncelik vermiş, bu çerçevede özelleştirme ihalesi ile portföyüne hidrolik ve jeotermal kaynaklarla çalışan yeni santraller eklemiştir.

Zorlu Enerji Grubu bugün, Türkiye'nin farklı bölgelerinde bulunan 5 doğal gaz, 7 hidrolik, 1 jeotermal ve 1 motorin santraliyle 603 MW kurulu güce ve 192 ton/saat buhar kapasitesine sahiptir. Sahip olduğu ruhsat bölgelerinde yılda ortalama 320 milyon3 doğal gaz üretmekte, Trakya

Bölgesi ve Gaziantep Bölgesinde doğal gaz dağıtım altyapı çalışmalarını hızla sürdürmekte, yurtiçi ve yurtdışındaki enerji santrallerinde bakım ve işletme hizmeti vermekte, yapımı devam eden projeleri en kısa sürede tamamlayabilmek için yatırımlarını sürdürmektedir.

Gayrimenkul:

Zorlu Gayrimenkul yurt içinde ve yurt dışında değerli araziler üzerinde dünya standartlarında özgün projelerle nitelikli konut, ofis, iş merkezi, alışveriş merkezi, hastane ve otel geliştirmek amacıyla 2006 yılında Zorlu Holding bünyesinde kurulmuştur.

Zorlu Gayrimenkul'ün şu anda aktif olan 3 projesi bulunmaktadır. Bunlar Zorlu Center, Zorlu Konak Residence ve Zorlu Levent projeleridir.

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

Değerli Paydaşlarımız,

Dünyada baş döndürücü bir değişim yaşanıyor. Küreselleşme bu değişim sürecinde dünyada ekonomik entegrasyona uyumu zorunlu kılıyor; bireyler, kurumlar ve devletler birbirleri ile görünen veya görünmeyen ancak süreklilik arz eden bir ağ içinde etkileşimde bulunuyor. Bugün bir ülkede yaşanan bir gelişme, bazen tüm dünyayı derinden sarsabiliyor. Tıpkı yaşadığımız son küresel krizde olduğu gibi.

Uluslararası finans piyasalarında başlayan küresel kriz, zamanla üretim krizine dönüşerek dünya ekonomilerinin büyük bir durgunluğa girmesine neden oldu. Bugün ise küresel ekonomide kıpırdanma sinyallerini alıyoruz ve tüm dünyada eğrinin tekrar büyüme yönüne döneceğine inanıyoruz.

Zorlu Grubu olarak, içinde yaşadığımız toplumun sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasında üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmek için çalışıyoruz. Bugün, 57 şirket ve yaklaşık 23 bin çalışanımızla, yönetim anlayışımızın temelini oluşturan sosyal, çevresel ve ekonomik değerlerimiz ile Türkiye'nin geleceği ve Türk insanının yaşam kalitesi için en iyi sonuçları getirebilecek çözümleri üretmeye odaklanıyoruz. İş alanlarımızdaki başarılarımızın yanı sıra, sosyal sorumluluk ve kurumsal vatandaşlık alanında sahip olduğumuz konumumuzu güçlendirecek projelere de imza atıyoruz.

Zorlu Grubu olarak, tekstil, elektronik ve beyaz eşya, bilgi teknolojileri, enerji ve gayrimenkul alanlarındaki çalışmalarımızı, toplumsal sorumluluğumuzun bir gereği olarak çevre bilinci ve doğal kaynakların korunmasını temel alan bir strateji ile sürdürüyoruz.

Enerji darboğazına doğru hızla ilerlediğimiz 21. yüzyılda, Zorlu Enerji Grubu ile yatırımlarımızda yerli ve yenilenebilir kaynaklarımıza dengeli bir şekilde odaklanma stratejisiyle hareket ediyoruz. Bu çerçevede, Osmaniye'nin Bahçe ilçesinde inşası devam eden rüzgar santralimizin ilk etabı için, bir teşvik ve takdir mekanizması olan Karbon Emisyonu Satış Anlaşması'nı imzaladık. Böylece, yılda yaklaşık 500 milyon MWh elektriği sıfır CO2 salımla üretmeyi hedefliyoruz.

Vestel ile, enerji ve doğal kaynakları verimli kullanma felsefesini ürün gamımıza yansıtıyor ve üretim tesislerimizin de bu özellikleri taşımasına dikkat ediyoruz. Küresel ısınma probleminin çözümüne katkı için, enerji ve su tüketimini minimuma indirecek araştırmalar yapıyoruz. Bu çalışmalar neticesinde, ürün gamımızın %90'ında A ve A+ enerji sınıfına ulaşmayı başardık.

Zorlu Gayrimenkul olarak üzerinde heyecanla çalıştığımız Zorlu Center projesi ile birçok açıdan topluma katkı sağlamayı arzu ediyoruz. Zorlu Center'ın, gerek çevreci

yaklaşımı, gerek İstanbul kentine kazandıracığı yeşil alanları ve Kültür Merkezi ile birçok kuruma öncülük yapacağına inanıyoruz. Bu projemizde, gri su olarak adlandırılan atık suları arıtarak yeşil alanların sulanmasında kullanacak ve önemli miktarlarda su tasarrufu sağlamış olacağız. Zorlu Center, 25 bin metrekarelik bir alan üzerine kurulacak 3.500 kişilik Kültür Merkezi ile kentin önemli bir ihtiyacına yanıt verecek ve ülkemizin en değerli kültür – sanat odaklarından biri haline gelecek. 80 bin metrekare yeşil rekreasyonel alan ile de İstanbulluların nefes alabilecekleri yeni park ve bahçeleri kente kazandırmış olacağız.

Tüm faaliyet alanlarında olduğu gibi tekstilde de çevreye duyarlı yaklaşımımızla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Zorluteks, bugün dünyanın ilk organik ev tekstili üretimi yapan firmasıdır. Üretim sürecimizin tüm aşamalarında insana ve doğaya uyumlu malzeme kullanılmasına özen gösteriyoruz ve çevre duyarlılığımızı yansıtacak projeler üzerinde çalışıyoruz.

Zorlu Grubu olarak, kurucumuz Hacı Mehmet Zorlu'nun adını taşıyan Vakfımız aracılığıyla ve "geleceğe yatırım" felsefemiz ışığında, özellikle eğitim, kültür ve spor alanlarında gençlere yönelik faaliyetler planlayıp, hayata geçirerek; ülkemizin sosyal ve ekonomik gelişimine katkı sağlamayı sürdürüyoruz. Verdiğimiz burslar ve inşa ettiğimiz okullar ile eğitime destek olmaya devam edeceğiz.

Faaliyet gösterdiğimiz tüm alanlarda kurumsal vatandaşlık bilinciyle hareket etmeye, toplumsal gelişime katkı sağlayacak sürdürülebilir ve uzun soluklu projeleri desteklemeye devam edeceğiz.

Saygılarımla,

Ahmet Zorlu

Zorlu Holding
Yönetim Kurulu Başkanı

İşimizin Sürdürülebilirliği

Sürdürülebilirliğimizin temelinde sorumlu kurumsal uygulamalarla sağladığımız finansal başarımız yatar. Gezegenimize ve topluma karşı sorumluluklarımızı yerine getirebilmemiz için işimizin bugün olduğu gibi gelecekte de kârlı olmasını garanti etmeliyiz. Bu amaçla geliştirdiğimiz vizyon, misyon ve stratejilerimiz doğrultusunda hareket eder, şirketimizin sürdürülebilir başarısına hizmet ederiz.

Bu anlayışla Zorlu Grubu;

- Dünyaya açıktır. Sahip olduğu vizyon, girişimci ruh ve cesaretle yarattığı markaları dünya pazarında da iddia sahibi yapacak güce ve kararlılığa sahiptir.
- Dinamiktir; yeniliklere ve yaratıcılığa değer verir; araştırma-geliştirmeye yatırım yapar; değişime direnç, bürokrasi ve teslimiyetçiliği reddeder.
- Topluma karşı sorumluluk duygusu taşır; tüm sosyal paydaşlarına maddi ve manevi değer katmak için çalışır; çevreye duyarlıdır.
- Geleceğe giden yolda, geçmişten güç ve ders almanın önemini bilinciyle ulusal değerlere bağlıdır; ailevi ve manevi değerlere sahip çıkar, bağnazlık ve tutuculuğun karşısındadır.

- Başarının anahtarının verimli, disiplinli ve planlı olarak çalışmak olduğuna inanır.
- Çalışanlarına değer katar; mesleki eğitim ve gelişime olanak tanır; başarıyı ödüllendirir.
- Saygın, istikrarlı ve güçlüdür, dürüst ve güvenilir bir kurumdur.
- Faaliyet gösterdiği her alanda en iyi olmak için çalışır. Sonuca odaklanır. Üründe ve hizmette kaliteden ödün vermez.
- Katılımcı, adil ve demokratik bir yönetime, kurumsallaşmanın gerekliliğini kavramış, öğrenen ve eleştiriye açık bir organizasyona sahiptir.
- Huzurlu bir çalışma ortamı yaratmada, takım ruhunun, ortak sinerjinin ve iletişimin gücüne inanır.
- Müşteri odaklıdır, pazarın talep ve beklentilerini tespit ederek, üretimini ona göre yönlendirir.
- Temizlik ve düzene değer verir, tutumluluğu teşvik eder, israfın karşısındadır.
- İnsana değer verir, paylaşımcılığı destekler; bencillik ve açgözlülüğü reddeder.

Paydaşlarımız

Zorlu Holding faaliyetlerini etkileyen ya da faaliyetlerinden doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenen tüm kişi, kurum ve kuruluşları paydaşları olarak kabul etmektedir. Grup şirketlerimizin paydaşları Zorlu Holding'in de paydaşları olarak değerlendirilir. Farklı sektörlerde faaliyet gösteren grup şirketlerimizin olması Zorlu Holding'in paydaşlarının da çeşitli olmasının nedenidir. Tüm paydaş gruplarımızla karşılıklı fayda esasına, güvene ve şeffaflığa dayalı ilişkiler kurmak Zorlu Holding'in kurumsal iletişim stratejisinin temelini oluşturur.

Vestel Grubu

Vestel, kurumsal iletişimi kurumun itibarını korumaya ve daha ileri taşımaya hizmet edecek ana unsur olarak görmektedir. Kurumsal iletişim prensibi olarak iletişimde sürekliliği esas alan Vestel, tüm sosyal paydaşlarına eşit seviyede önem verir. Vestel, kamuoyuna, yatırımcılarına ve medyaya düzenli, kesintisiz ve doğru bilgi aktarımında bulunur. Vestel Elektronik ve Vestel Beyaz Eşya şirketleri halka açık olan Vestel'in, yatırımcılarının kurumla ilgili her türlü bilgiye ulaşmalarını sağlayacak ve sürekli güncellenen bir yatırımcı ilişkileri web sitesi de bulunmaktadır.

Vestel Grubu paydaşları

- Zorlu Grubu'nun mevcut ve potansiyel çalışanları
- İş dünyası/sektör
- Kamu kurum ve kuruluşları
- Sivil toplum kuruluşları
- Medya
- Yatırımcılar
- Bayi ve tedarikçiler
- Merkezi ve yerel yöneticiler
- Akademik topluluklar ve akademisyenler
- İş ve çözüm ortakları
- Bürokrasi ve siyasi otorite

Zorlu Enerji Grubu

Zorlu Enerji Grubu'nun kurumsal iletişim stratejisinin temel bileşenleri; kurumsal itibarı geliştirmek, mevcut algıyı hedeflenen algıya ulaştıracak faaliyetlerle güçlendirmek ve sürekli kılmak, tüm paydaşlarla iletişimi güçlendirmek, kurumsal değerlerin benimsenmesini sağlamak, iletişimi ve paylaşımı güçlendirmek, belirlenen alanlarda sosyal sorumluluk üstlenmek ve planlı ve sürekli iletişim yapmaktır.

Zorlu Enerji Grubu kamuoyunda Zorlu adından kaynaklanan sağlam, güçlü ve iddialı bir isme sahiptir. Grup bu itibarı, çalışmalarında ve iletişiminde enerjinin taşıdığı toplumsal boyuta işaret ederek, ülkenin enerji politikaları hakkında söz sahibi ve güvenilir bir kurum olduğunu vurgulayarak daha da kuvvetlendirmektedir.

İletişim faaliyetlerindeki nihai hedef mevcut olumlu algıyı daha ileriye taşıyarak, Zorlu Enerji Grubu'nun;

- Uzman ve deneyimli
- Sektörde öncü, söz sahibi ve referans noktası
- Tercih edilen
- Şeffaf, iyi yönetilen, kurumsal ve sosyal sorumluluk sahibi
- Çevreye saygılı
- Küresel boyutta güvenilir bir iş ortağı
- Çalışanların iş ve özel hayattaki mutluluğunu önemseyen, gelişimine ve kariyerine katkı sağlayan bir işveren olarak bilinmesini sağlamaktır.

Zorlu Enerji Grubu paydaşları

- Medya
- Enerji ve çevre konusunda çalışan Sivil toplum kuruluşları
- Akademik topluluklar ve akademisyenler
- Tedarikçiler
- Rakipler
- Kamu kurum ve kuruluşları
- Faaliyet gösterdiğimiz coğrafyalardaki yerel halk

Tekstil Grubu paydaşları

- Zorlu Grubu'nun mevcut ve potansiyel çalışanları
- İş dünyası/sektör
- Kamu kurum ve kuruluşları
- Sivil toplum kuruluşları
- Medya
- Bayi ve tedarikçiler
- Merkezi ve yerel yöneticiler
- Akademik topluluklar ve akademisyenler
- İş ve çözüm ortakları

İnsan Hakları ve Çalışma Koşulları

**İŞ DÜNYASI İLAN EDİLMİŞ İNSAN
HAKLARINI DESTEKLEMELİ VE BU
HAKLARA SAYGI DUYMALI
İŞ DÜNYASI, İNSAN HAKLARI
İHLALLERİNİN SUÇ ORTAĞI OLMAMALI
İŞ DÜNYASI ÇALIŞANLARIN
SENDİKALAŞMA VE TOPLU
MÜZAKERE ÖZGÜRLÜĞÜNÜ
DESTEKLEMELİ
ZORLA VE ZORUNLU
İŞÇİ ÇALIŞTIRILMASINA
SON VERİLMELİ
HER TÜRLÜ
ÇOCUK İŞÇİ
ÇALIŞTIRILMASINA
SON VERİLMELİ**

ÇALIŞMA KOŞULLARI

Zorlu Grubu İnsan Kaynakları Politikası

Şirketimizin ihtiyaç duyduğu insan kaynağının seçimi, gelişim potansiyeli yüksek, işin gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip, kuruluş ve topluluk değerlerini benimseyip yaşatacak kişiler arasından eşit fırsat ilkesi gözetilerek yapılır. Bu anlayışla İnsan Kaynakları Politikamızı oluşturan temel unsurları şu şekilde sıralamak mümkündür;

- İnsan kaynağı rekabet üstünlüğü sağlayan temel unsurdur.
- Her çalışmamızdan Grubumuzun ortak değerlerine sahip olması beklenir.
- Grubumuzun çalışmak için özellikle tercih edilen bir kurum olmasını amaçlarız.
- Kurumun esas olduğu ilkesi çerçevesinde, çalışmamızın beklentileri ile kurum beklentilerini dengeleriz.
- Çalışmamız arasında adalet ve fırsat eşitliği gözetiriz.
- Başarı ve yüksek performansı değerlendirir ve teşvik ederiz.
- Her çalışmamızın işinin, her yöneticimizin de işyerinin sahibi olmasını bekleriz.
- İhtiyaçların karşılanmasında Grup içi insan kaynağımızdan yararlanmayı esas alırız.
- İnsan kaynakları yönetiminde yenilikleri izler, Grup ihtiyaçları doğrultusunda değerlendirerek uygularız.
- Grubumuzu oluşturan sektörlerin ve şirketlerin farklılıklarına özen gösteririz.
- Bulduğumuz ve faaliyet gösterdiğimiz coğrafyalarda yerel istihdamı destekleriz.

İnsan Kaynakları politikamızı oluşturan unsurlara ek olarak politikamız uygulamalarında sürekli olarak göz önünde bulundurduğumuz ve uygulamalarına son derece önem verdiğimiz diğer temel unsurlar şu şekilde sıralanır;

- **Fırsat Eşitliği-** Ayrımcılık oluşturabilecek hiçbir önyargı insan kaynakları süreçleri arasında bulunmamaktadır. Bu durum işe girişten, kariyer planının devamına ve iş akdinin sona ermesine kadar böyle devam etmektedir. Mevcut süreçler, çalışma sırasında ortaya çıkabilecek ayrımcılık ve önyargıları engelleyen bir politika olarak düşünülmektedir.

Zorlu Grubu şirketlerinde ayrımcılıkla ilgili örnek olay bulunmamaktadır.

- **Sosyal Çeşitlilik-** Zorlu'da insan kaynakları politikası, ırk, dil, din, cinsiyet, yaş ayrımını ortadan kaldıran fırsat eşitliği ilkesine dayanmaktadır. Zorlu bünyesindeki işe alımlarda, hiçbir suretle ayrımcılık uygulanmamaktadır. Küçük örnekler vermek gerekirse; iş ilanlarında işin niteliği gereği zorunlu olmayan görevler dışında tüm ilanlar bay/bayan adaylara yönelik oluşturulmaktadır. İşin niteliği gereği belli bir yaş grubunu hedef alan pozisyonlar hariç, iş ilanlarımızda yaş sınırı getirilmemektedir.

- **Pozitif Ayrımcılık-** Grubumuzdaki en önemli uygulanma alanı özürlü ve engelli kategorisindeki kişilere verilen iş imkanlarıdır.

Zorlu Holding'in insan hakları konusundaki sorumluluklarını yerine getirmede için hakkında açılmış bir dava bulunmamaktadır.

İşe alım Süreci- genel olarak işe alım prosedürü şu şekilde işlemektedir:

- **Testler:** - Genel Yetenek Testleri - Yabancı Dil sınavları - Hogan Kişilik Testi
- **Mülakat:** İK ve ilgili bölüm yöneticisi bazında gerçekleşir. Duruma göre 2 ya da 3 görüşmeden oluşur. Yetkinlik bazlı mülakat gerçekleştirilir.
- **Teklif:** Testler ve mülakatta başarılı olan adaylar için, teklif aşamasına gelinir. Yapılan teklifi kabul eden aday ile iş akdi başlatılır.

Ücretlendirme ve Sağlanan Haklar- Zorlu Holding'de ücretlendirme, iş değerlemesi ve Hay Grade sistemine dayanır. Her iş kademesi için belirlenmiş bir ücret aralığı bulunur. Çalışanın ücretinin bulunduğu kademe için belirlenmiş olan ücret aralığında olması esastır. Aralığın dışına çıkmış olan ücretler; çalışanın performansına da bakılarak düzeltilir. Ücret artışları, enflasyon ve çalışanın performansı dikkate alınarak yapılır.

Yan haklar kapsamında; ücretsiz öğle yemeği, ulaşım ve özel sağlık sigortası (beyaz yaka) çalışanlara sunulmaktadır. Holding merkezinde her personelin iş saatleri dışında yararlanabileceği bir spor salonu bulunmaktadır. İsteyen çalışanlar, Zorlu Grubu çalışanları için özel avantajlar içeren bireysel emeklilik poliçesinden yararlanabilir.

Performans Değerlendirme- Zorlu Grubu'nda yılda 1 kez bireysel performans değerlendirmesi yapılmaktadır. Çalışan ve yöneticisi yüz yüze yaptıkları görüşme ile geçen 1 yıllık dönemi ortaya konan çaba, iş sonuçları ve ilerleme açısından değerlendirirler. Çalışanın eğitim-gelişim ihtiyaçları belirlenir ve ilgili aksiyonlar planlanarak İnsan Kaynakları Bölümleri ile paylaşılır. Performans formları, intranet üzerinde doldurulur. Her çalışanın kendi şifresi ile formların güvenliği ve arşivlenmesi sağlanmıştır.

- İK açısından, performans değerlendirme sisteminin amaçları iş strateji ve hedeflerinin belirlenmesi ve paylaşılması
- Değerlendirme, iletişim ve geri bildirim sisteminin işlemesi
- Çalışanların motivasyonuna katkı sağlanması
- Temel İnsan Kaynakları fonksiyonlarına yön verilmesi (ücret artışı, terfi, kademe artışı, kariyer planlama, eğitim – geliştirme, nakil, rotasyon...)

- Değerlendirilen konular bireyin özellikleri ve sahip olduğu birikimler,
- Ortaya konan çaba,
- Çabaların yarattığı iş sonuçları ve faydası
- Çaba ve davranışların kurum kültürüne uyumu,

Kariyer Planlama- Genellikle, aynı uzmanlık alanı içinde, farklı boyut ve özellikleri öğretmek, çok yönlü çalışan/ yöneticiler yetiştirmek amacıyla rotasyonlar yapılabilmektedir. Rotasyon kararlarında esas olan, çalışanın kariyer hedef/ beklentileriyle, şirketin iş hedef/ ihtiyaçlarının buluşturulmasıdır.

Zorlu Holding için bireyin kişisel ve mesleki gelişimi son derece önemlidir. Ülkemizde uzmanlaşmanın gerekliliğine olan inancımızı sosyal sorumluluğumuz olarak görmekteyiz. Bu kapsamda Zorlu Enerji Grubu tarafından 2009 yılı içerisinde üniversitelerle işbirliği içerisinde "Enerji Uzmanı" yetiştirme programının hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Performans yönetim sistemi ile desteklenen kariyer planlama, ücretlendirme ve ödüllendirme sistemlerinin 2009 yılında geliştirilmesi ve hedeflerle yönetim sisteminin tüm Grup çalışanlarına yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Çalışanların Yönetime Katılımı- Çalışanların katılımı ve gelişimini sağlamak, iş motivasyonu ve işe olan ilgiyi arttırmak, kaliteyi ve süreçlerini iyileştirmek, maliyetleri azaltmak, iş ilişkilerini geliştirmek, ürün geliştirilmek ve çalışan memnuniyetini arttırmak amacıyla Zorluteks'te öneri sistemi bulunmaktadır. Sisteme tüm çalışanlar katılabilmektedir, Öneriler, Değerlendirme Kurulu tarafından değerlendirilir ve ilgili proje çalışması yapılır. Öneriler maddi getirisi ölçülenler ve maddi getirisi ölçülemeyenler olarak ayrılır. Maddi getirisi olanlar yıllık getirinin belli bir yüzdesi kadarıyla ödüllendirilir, maddi getirisi ölçülemeyenler puan sistematğinde değerlendirilir.

Zorluteks bünyesinde çalışanların katılımını ve motivasyonunu arttırmak için yapılan uygulamalardan biri de Dilek ve Şikayet Sistemidir. Dilek ve Şikayet Sistemi ile çalışanlarımız dilek ve şikayetlerini iletmekte, bu şekilde yönetime katılımları sağlanmaktadır. Bütün dilek ve şikayetler değerlendirilerek geri dönüş yapılmaktadır.

Vestel'in başarısının en önemli bileşenlerinden olan inovatif düşünme sistemi, çalışanların iş hayatının doğal bir parçasıdır. Kurumu geliştireceğine inandığı önerisi olan her çalışana Vestel yönetiminin kapısı açıktır. Vestel, tüm çalışanlarına açık olan Öneri Değerlendirme Sistemi'yle, iş süreçlerine (üretim, iş güvenliği vb.) maliyet avantajı getiren tüm fikirleri firmaya katkısı oranında ödüllendirmektedir.

Patent Teşvik Sistemi ile ise, düzenli ve kararlı bir şekilde Vestel patent havuzuna yeni bir patent kazandıran her tasarım mühendisi şirket üst düzey yönetimi tarafından ödüllendirilir.

Öte yandan, üst yönetim ile Vestel çalışanları düzenli olarak biraraya getirerek sohbet etme ortamı yaratılır. Bu sayede, hem çalışanlar arasında hem de çalışanların üst yönetimle arasındaki iletişim bağı kuvvetlendirilmektedir.

Vestel Grubu, çalışanlarının bilgi ve becerilerinin mesleki eğitim yoluyla artırılması amacıyla şirketleri bazında eğitim faaliyetlerine büyük önem vermekte; yerinde eğitimin yanında sahip olduğu teknolojik olanaklarla uzaktan ve interaktif eğitim çalışmalarına da imza atmaktadır. 2008 Şubat- Aralık dönemini kapsayan eğitim döneminde, Vestel Grubu bünyesinde çalışan başına ortalama 16 saat eğitim verilmiştir. Eğitimlerin belirlenmesinde çalışanların eğitim kataloğu ile birlikte yayınlanan eğitim

başvuru formu aracılığı ile yıl içinde katılmak istediklere eğitimlere başvurması süreci önemli bir unsurdur. Teknik-Kurumsal/Kişisel Gelişim ve Yönetimsel Gelişim alanında gerçekleştirilen bu eğitimlerden toplam 1.384 çalışan faydalanmıştır. Eğitimler 2009 yılında da devam etmektedir. Buna göre hala 120'nin üzerinde eğitim etkinliği işbirliği oluşturulan eğitim firmaları aracılığı ile yürütülmektedir.

Korteks'te eğitimler "Sürekli Öğrenen Organizasyon" ilkesine uygun olarak, çalışanların, üstlendikleri görevleri, etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirmeleri, Kişisel Gelişim eğitimleri ile birlikte Mesleki bilgi düzeylerinin artırılması amacıyla, Beyaz ve Mavi yaka personele yıl boyunca Hizmet içi eğitimler ve Dış Kaynaklı Eğitimler verilmektedir. Bunlara ek olarak yeni işe başlayan çalışanlara oryantasyon eğitimi verilmektedir. Ayrıca Yönetici Personelimizin vizyonunun geliştirilmesi, yeni pazarlara ve müşterilere ulaşılması amacıyla yurtiçi ve yurtdışı Fuar, Kongre ve Seminerlere katılımlar devam etmektedir.

2008 yılında Korteks personeline kişi başı 42,5 saat eğitim verilmiştir.

Zorlu Enerji Grubu'nda 2009 Ocak ayı itibarıyla ilk altı ay için adam başı düşen eğitim saati 13,06'dır.

Zorluteks'te 2008 yılı içerisinde çalışan başına düşen eğitim süresi mavi yakalılar için 17,3, beyaz yakalılar için 46,2'dir. Çalışanlarımızın ailelerine beslenme alışkanlıkları ve uyuşturucu ile savaş gibi konu başlıklarında eğitim verilmektedir.

Çalışanlara Yönelik Araştırmalar- Zorlu Grubu şirketlerinde “Beklenti-Bulgu Anketi” uygulanmaktadır. Bu anketin amacı; çalışanların iş yaşamından beklentileri ile bunların karşılanma oranlarını öğrenebilmektir. Böylelikle bir durum tespiti yapmak, insan kaynakları politikalarını belirlerken de bu tespitlerden yararlanmak amaçlanmaktadır. Amacımız sorunları tespit etmek ve bunlara çözüm üretmek olduğundan, anketi olumsuzlukları da yansıtabilecek biçimde ve gerçekçi bir yaklaşımla dizayn edilmiştir. Anket 2 yılda bir düzenli olarak çalışanlarımıza uygulanmaktadır.

Zorluteks bünyesinde her yıl Çalışan Memnuniyeti Anketi düzenlenmektedir. Anket soruları EFQM Mükemmellik Modeline uygun hazırlanmaktadır. Anket sonuçları ile iyileştirilmeye açık alanlar tespit edilmekte; bunların Üst Yönetim ve tüm Bölüm Müdürleri ile değerlendirilmesi yapılmakta; gereken faaliyetler belirlenerek ve uygulamaya alınmaktadır.

Çalışma Zamanı- Şirketlerimiz; çalışma ve fazla mesai zamanları, haftalık izin periyodu ve süresi konusunda ulusal yasal düzenlemelere uyar. Fazla mesaide gönüllülük ilkesi esastır.

Çocuk İşçi Çalıştırma- Şirketlerimizde çocuk işçi ve genç işçi çalıştırılmaz ve çalıştırılmasını teşvik etmez. Şirketlerimizde 18 yaşın altında çalışan istihdamı yoktur.

Zorunlu Çalışma- Çalışanlarımız ortak hedeflerimiz için gönüllülük esasına göre çalışmakta olup baskıcı ve zorla çalıştırmaya taviz verilmez. Bu amaçla çalışanların sözleşmelerine işten ayrılmasını engelleyecek, zorlaştıracak özel maddeler eklenmez. Çalışanlar, işi bırakmak istediklerinde yasal olarak işverene hak olarak verilen sürelerin bitiminde yasalardan doğan tüm haklarını alarak işten ayrılma konusunda serbesttir.

Dernek Kurma Hakkı/Toplu İş Sözleşmeleri - “T.C. Anayasasına göre sendikaya üye olmak (olumlu sendika özgürlüğü) gibi sendikaya üye olmamakta (olumsuz sendika özgürlüğü) anayasal bir haktır”. Zorlu Grubu şirketleri de çalışanlarının bu anayasal hakkını desteklemektedir. Tekstil kolunda çalışan mavi yaka personelimiz Türk-İş’e bağlı Teksif sendikasına üyedir.

ZORLU HOLDİNG’TE İNSAN HAKLARI

Zorlu Grubu insan hakları ile ilgili uluslararası kuralların korunmasını destekler ve onlara saygı gösterir. Bu amaçla;

- Bireylerin ırk, köken, din, cinsiyet, sosyal sınıf, millet, yaş, fiziksel engel ve kusurlar gibi farklılıklarına saygı gösterir, ayrımcılık yapmaz.
- Bireyin saygınlığına, mahremiyetine ve özlük haklarına saygılıdır.
- Grubumuz çalışanları buldukları yerde insan hakları ihlallerinin yapılmamasının takipçisidir.
- İşveren taahhütlerinin bir parçası olarak kişisel gelişim ve kariyer konularında kökenleri ve inançları ne olursa olsun tüm çalışanlarına fırsat eşitliği sağlar.
- Faaliyet gösterdiğimiz coğrafyaların geleneklerine, kültürlerine ve tarihine saygı gösterir.
- İş disiplini ve işyeri kuralları ile ilgili mekanizmalar insan hakları ihlalleri ile ilgili durumlarda da devreye girer.

Zorlu Holding’de çalışan sağlığı ve güvenliği

Tüm dünyada şirketlerin iş sağlığı ve güvenliği alanında gösterdikleri performans insan haklarına saygının bir göstergesi olarak yorumlanmaktadır. Zorlu Grubu çalışanlarının sağlık ve güvenliğine verdiği önemi geliştirdiği iş sağlığı ve güvenliği politikası ile güvence altına almaktadır. Politika kapsamında sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının oluşturulması ve geliştirilmesi amacıyla çalışanların bilgilendirilmesi, işyerindeki tehlikelerin tanımlanması ve risk değerlendirmesinin yapılması, tehlikelerin ortadan kaldırılması ve risklerin kontrol altına alınmasıyla ilgili devamlı çalışmalar yapılmaktadır.

OHSAS 18001 Standardı ve İş Sağlığı Güvenliği Kurulları Hakkında yönetmelik gereği İş sağlığı ve güvenliği (İSG) kurulu oluşturulmuştur. İSG kurulu ayda bir toplanmakta, işyerini sağlıklı, güvenli ve çevre ile uyumlu hale getirmek için alınması gereken önlemler, iş güvenliği ve çevre ile ilgili sorunlar ve uygunsuzluklar, iş kazaları ve meslek hastalıkları, acil durumlar, iş güvenliği ve çevre eğitimleri, riskler, çeşitli değişikliklerin çevre ve iş güvenliğine etkileri, çevre ve iş güvenliği politika ve hedeflerinin geliştirilmesi ve gözden geçirilmesi, çevre ve iş güvenliği yönetim sistemine ait dokümanlar, dış kuruluşların yaptığı çevre ve iş güvenliği denetimleri, bir önceki toplantıda alınan kararların takibini gerçekleştirilmektedir.

Zorlu Holding bünyesinde genelde bilgisayar kullanarak çalışan personelin yoğunluğu göz önünde bulundurularak e-mail yoluyla yapılan duyurularla ile isteğe bağlı göz taramaları duyurulmaktadır. Çalışanların daha verimli ve konforlu bir şekilde çalışabilmesi için bu taramalar yıllık olarak gerçekleştirilmektedir. Ayrıca çalışanlara salgın hastalıklarla ilgili sürekli bilgilendirme yapılmaktadır. Bu bağlamda isteyen çalışanlara grip aşısı uygulanmaktadır. Mutfak personeline 3 ayda bir portör taraması yapılmakta ve mavi yaka personelin akciğer filmleri çekilmektedir.

Çalışan sağlığı ve güvenliği çalışmaları arasında önemli bir diğer projede 2009 yılı içinde tamamlanması planlanan "Pandemi Planı"dır. Proje kapsamında salgın hastalık durumlarında salgının kontrolü için yapılması gereken tüm çalışmalar Dünya Sağlık Örgütü (WHO) standardına göre düzenlenmektedir. Gönüllü bir uygulama olan bu projeyi İstanbul Sanayi Odası da desteklemektedir. Kapsamda işyeri komitelerinin oluşturulması, çalışanların bilgilendirilmesi, telefon rehberlerinin oluşturulması ve ulaşım planları yer almaktadır. Oluşturulan pandemi planının sürdürülebilir ve güncel olması hedeflenmektedir.

İş sağlığı ve güvenliği uygulamaları tüm Grup şirketlerinde titizlikle uygulanmaktadır.

Zorluteks bünyesinde yapılan çalışmalarla;

- Yılda en az bir kez yapılan iç tetkikler yoluyla çevre ve iş güvenliği yönetim sistemine ait uygulamalar denetlenir, ayrıca 4 ayda bir çevre ve iş güvenliği konularında saha denetimleri gerçekleştirilir. Denetimler sonucu varsa tespit edilen uygunsuzluklar giderilir.
- Yönetim Temsilcisi ve Bölüm Sorumlularının katılımıyla, Genel Müdür başkanlığında, yılda en az bir kez Yönetimin Gözden Geçirmesi Toplantısı yapılarak, Çevre ve İSG yönetim sisteminin uygunluğu ve etkinliği değerlendirilir.
- Yönetim Temsilcisi tarafından hazırlanan Performans Raporları doğrultusunda çevre ve İSG sistemleri değerlendirilip, sistemlerin etkili bir biçimde uygulanması, varsa sorunlar ve muhtemel nedenleri görüşülerek mümkün olabilen iyileştirme adımları belirlenir. Tüm çalışanlara, çalıştıkları bölümdeki risklere uygun olarak koruyucu gözlük, eldiven, kulaklık gibi koruyucu ekipman temin edilmiştir. Koruyucu ekipmanların doğru kullanımları ve kullanım gereklilikleri ile ilgili eğitimler verilmektedir.

Fabrikada duman detektörlü yangın ihbar sistemi kurulmuştur. Acil durumlar için tahliye planları hazırlanmış ve toplanma bölgeleri belirlenmiştir. Tahliye planları işletmelere asılmıştır. Ayrıca verilen iş başı ve periyodik eğitimlerde çalışanlara kaçış yolları ve toplanma bölgeleri bildirilmektedir. Alınan önlemlerin ve organizasyonun yeterliliği amacıyla yılda bir tahliye tatbikatı ve bölüm bazlı yangın, kurtarma, koruma ve ilkyardım ekiplerinin katıldığı senaryolu acil durum tatbikatları yapılmaktadır

Fabrikada olabilecek yangın türlerine uygun söndürücüler temin edilmiş ve kullanıma hazır olmalarını sağlamak için periyodik bakımları yapılmaktadır. Ayrıca işletmeye ait her fabrika için yangın söndürme ekipleri organize edilmiştir.

Korteks bünyesinde İş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun olarak kurulan İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu düzenli olarak ayda bir kez, ihtiyaç halinde çağrı üzerine toplanmaktadır. Kurul mevzuat gereğince iş yerinde kaza olmaması için gerekli koruyucu tedbirlerin alınması, gerçekleşen kazaların nedenleri ve bir daha tekrar etmemesi amacıyla çalışma yaparak aldığı kararları işverenin onayına sunar. Bu kararlar ile ilgili Düzeltici Önleyici Faaliyet açılarak kararların uygulanmasına başlanır. Çalışanlar, çalışma koşulları ve iş emniyeti iyileştirilmesine yönelik önerilerini İnsan Kaynakları Departmanına sunar. İnsan Kaynakları departmanında toplanan öneriler Öneri Değerlendirme Kurulu tarafından incelenir Denemeler neticesinde uygulanabilir kararı verilen önerilerin sahiplerine Önerinin işletmeye getirdiği fayda nispetinde ödül verilir.

İşyeri hekimliği çalışanlara yıl boyunca düzenli olarak kişisel sağlık ile ilgili eğitimler vermektedir.

Zorluteks ve Korteks OHSAS 18001 Yönetim Sistemine dahil olması nedeniyle her yıl tarafsız denetçiler tarafından İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamaları konusunda denetlenmektedir. Bununla birlikte OHSAS 18001 Yönetim Sistemi gereği yılda 3 kez saha denetimi yılda bir kez de çevre ve risk değerlendirme yapılmakta tespit edilen uygunsuzluklar aksiyon planları doğrultusunda düzeltilmektedir.

Zorluteks ve Korteks müşterileri tarafından talep edilen Sosyal Uygunluk Denetimleri her yıl tarafsız denetim kurumları tarafından gerçekleştirilmektedir.

Vestel'de iş sağlığı ve güvenliği birinci öncelikli konudur. İş sağlığı ve güvenliği kurulları tüm Vestel şirketlerinde

inceleme, izleme ve uyarıyı öngören bir düzen içinde ve aşağıdaki esasları göz önünde bulundurarak çalışır. Kurul üyeleri Vestel Güvenlik Müdürlüğü ve çalışma ortaklarınc

- Kurulun görev ve yetkileri,
- İş sağlığı ve güvenliği konularında ulusal mevzuat ve standartlar,
- Sıkça rastlanan iş kazaları ve tehlikeli vakaların nedenleri,
- Endüstriyel hijyenin temel ilkeleri,
- Etkili iletişim teknikleri,
- Acil durum önlemleri,
- Meslek hastalıkları,
- İşyerlerine ait özel riskler gibi konularda sürekli olarak bilgilendirme ve periyodik eğitimlere tabi tutulurlar. ISO 9001 ve 14001'in yanı sıra, 2005 yılından bu yana OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Sertifikasına sahip olan Vestel, toplam kalite anlayışıyla sağlık ve güvenliğe pozitif yaklaşımın, etkin ve verimli bir yönetim için esas olduğunun bilincini taşır. Bu nedenle işyerindeki risklerin çalışanların, taşeronların, ziyaretçilerin ve çalışma alanlarındaki diğer personelin üzerindeki potansiyel etkilerinin değerlendirilmesi ve yönetilmesine önem verir. Vestel, faaliyetlerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili iş kazalarını ve yangın risklerini tamamen önlemek veya asgari düzeye indirmek, Vestel'in tüm tesislerinde güvenli bir işyeri ortamı oluşturmak, tüm çalışanlara iş sağlığı güvenliği bilincini aşılayarak dünya standartlarında bir iş sağlığı ve güvenliği sistemi ile örnek olmak amacıyla çalışmaktadır.

Vestel, bu amaçla;

- Yasal yükümlülükleri, idari şartları ve üyesi bulunan kuruluşların kurallarını yerine getirir, uluslararası standartlar, yeni teknolojiler ve çalışanların önerilerini uygulamalara yansıtarak sürekli gelişme sağlar.
- İş sağlığı ve güvenliği risk analizi yaparak oluşabilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarını önleyici planlar hazırlar ve uygular.
- İşçi sağlığı ve güvenliğinden her kademe personelin sorumlu olduğu bilincini yerleştirir. Çalışanlara potansiyel sağlık ve güvenlik riskleri konusunda doğru davranış

alışkanlıkları kazanmaları için sürekli eğitim verir.

- İş kazalarının önlenmesi veya azaltılması için işyerlerindeki güvensiz durumları ve güvensiz hareketleri ortadan kaldırmak veya en aza indirmek, ayrıca çalışma koşullarını sık sık gözden geçirmek ve aksayan konularda tedbirlere başvurmak, bu tedbirler için kaynak sağlamak, değişen şartlara göre politikayı gözden geçirmek çalışma ilkesini oluşturur.
- Kazaların olmaması veya azaltılması için işin işçiyeye, işçinin de işe uygun olması prensibini benimsemiştir.

Bu anlayışla periyodik olarak iş yeri sağlığı ve güvenliği, yangın güvenliği ve güvenlik koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmektedir. Sunulan hizmetin verim ve kalitesini yükseltmek, çalışanların güvenlik kültürünü geliştirmek, görevli tüm personelin sürekli eğitimini sağlamak için, işletme içi ve dışında düzenlenecek olan kendi çalışma alanlarında ve diğer konulardaki eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi, planlanması, gerçekleşmesi ve eğitim etkinliklerinin değerlendirilmesi konularında Eğitim Komitesi ve Analiz Komitesi çalışmalarını düzenli olarak yapmaktadır.

Vestel, proaktif güvenlik anlayışına uygun olarak tüm kapalı alanları yangın algılama ve alarm sistemi ile korumakta, CCTV ve kartlı geçiş sistemleri ile bir arada tüm güvenlik sistemini tek merkezden yönetmektedir. Yangın söndürme cihazları, iç yangın dolapları, hidrantlar, acil kaçış ve acil aydınlatma işaretleri, itfaiye araçları, ambulans, trafik emniyet araçları ve mobil güvenlik görevlileri ile Acil Durum Müdahale Planları doğrultusunda çalışanların, taşeronların, ziyaretçilerin ve tesislerin can ve mal güvenliğini koruyan Vestel, sahibi olduğu imkan ve tecrübeyi Sosyal Sorumluluk bilinci içerisinde Manisa Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren diğer firmalar için de kullanmakta ve acil durumlarda bölge sanayisinin güvenliğine katkı sağlamaktadır.

Vestel'in proaktif güvenlik anlayışının bir sonucu olarak 2007-2009 yılları arasında yangın ve olası diğer acil durumlara bağlı olarak kısmen veya bütün olarak üretim duruşu, mali zarar ve can kaybı yaşanmamıştır.

Zorlu Enerji Grubu- Çalışanların sağlığı ve emniyeti Zorlu Enerji Grubu'nun faaliyetlerinde öncelikli olarak gözetildiği temel olgulardandır. Zorlu Enerji, çevre ve iş güvenliği konularında, faaliyet gösterdiği tüm yerlerde, gerek çevresel değerlendirme, gerekse tehlike tanımlama ve risk değerlendirme planlamalarını gerçekleştirmiş durumdadır. İşletme faaliyetlerinde kaza yapmamak, insanlara, tesislere zarar vermemek ve bu konuda her türlü tedbiri almak hedefleri doğrultusunda ilgili politikanın bileşenleri şu şekilde belirlenmiştir:

- Tehlikeleri daima önceden belirlemek, sağlık ve emniyete ilişkin ilkeler kapsamında kayıp, kaza ya da hasar risklerine karşı önlem almak.
- Faaliyetlerin insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak, tüm çalışanları, taşeronları, müşterileri ve müteahhitleri sağlık ve emniyet konularında bilinçlendirmek, eğitimle desteklemek, bu konuda kamu çıkarlarını gözeterek tüm kuruluşlar ile işbirliği yapmak.
- Olayların ve kazaların tekrar oluşmasını önlemek ve performansı geliştirmek amacıyla olaylar ve kazalar ile ilgili gerçekçi raporlar vermek, bunlardan ders çıkarılmasını sağlamak.
- Sağlık ve emniyet konularının iyileştirilmesine katkıda bulunanları ödüllendirmek.
- Gerektiğinde Acil Durum Yönetim Planını en yüksek performansla gerçekleştirmek.
- Bu politikayla ilgili ülkemizde yürürlükte bulunan yasal mevzuatlara uymak.
- Tüm çalışanlara santrallerde ve diğer binalarda sağlık ve emniyetin sağlanması ve bu alandaki performansın artırılması konusunda sorumluluk yüklemek. Zorlu Enerji 2008 yılı içerisinde tüm santrallerinde sistem güvenliğini artırıcı yatırımlar gerçekleştirerek bu ilkelerini uygulamaya yansıtma bir adım daha atmıştır.

Çevre

**İŞ DÜNYASI ÇEVRE
SORUNLARINA KARŞI
İHTİYATİ YAKLAŞIMLARI
DESTEKLEMELİ
İŞ DÜNYASI ÇEVRESEL
SORUMLULUĞU
ARTTIRACAK HER TÜRLÜ
FAALİYETE VE OLUŞUMA
DESTEK VERMELİ
İŞ DÜNYASI ÇEVRE
DOSTU TEKNOLOJİLERİN
GELİŞMESİNİ VE
YAYGINLAŞMASINI
DESTEKLEMELİ**

Küresel ısınma ve iklim değişikliği dünyamızı tehdit ediyor. Suyumuz tükenmeye yüz tuttu. Enerjimiz hızla tükeniyor, çok kısa bir süre sonra en geniş kullanıma sahip olan fosil yakıtların tümüyle tükeneceği öngörülüyor. Buzullar eriyor, hava kirleniyor, çeşitli bitki ve hayvan türleri yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor. Tüm bu vahim tablonun sonucunda insan yaşamı da tehlike sınırında dolanıyor.

Yaşamımızı sürdürebilmek için gelişmeye devam ederken dünyamızın da yaşamını sürdürebilmesine saygılı olmamız gerekiyor. Bunun için tek çözüm yolu yeşil bir yaşam kurmaktan geçiyor. Günümüzde çevreye duyarlılık çalışmaları, kurumlar açısından temel başarı kriterleri arasında yer alıyor. Bilinçlenen tüketiciler yeşil yaşama adım atmayan, çevrenin korunmasına katkı sağlamayan kurumları cezalandırıyor. Çevreye duyarlı ürünlere ve yeşil yaşama duyarlı şirketlerin üretimlerine yönelen tüketiciler, doğayı kirletenlerin satışlarının düşmesine neden oluyor. Çevreye yatırım yapan kurumlar ise ekonomik anlamda kazançlı çıkıyor ve kar oranları belirgin düzeyde artıyor. Şirketlerin tüketici gözünde kazandıkları olumlu imaj sayesinde satışlarını artırmalarının yanı sıra borsada işlem gören hisselerinin değerlerinin artması da sağlanıyor.

Zorlu Grubu çevreyi gelecek nesillere aktarılacak bir emanet olarak görmekte, toplumsal sorumlulukların gereği olarak daha yaşanılır bir dünya yaratmak için çevre bilincinin geliştirilmesini, çevre ve doğal kaynakların korunmasını temel alan bir çevre yönetim anlayışı dahilinde çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu doğrultuda Zorlu Grubu'nun tüm faaliyetlerinde;

- Çevre ile ilgili ulusal ve uluslararası yasal mevzuat ve düzenlemelere uyulmaktadır
- Olumsuz çevresel etkileri minimuma indirecek malzeme, teknoloji ve süreçler seçilmektedir
- Enerji ve doğal kaynakların en verimli şekilde kullanımı sağlanmaktadır
- Kirliliği, oluşmadan önce kaynağında önleyecek sistemler geliştirmektedir

- Atıklar kontrol altında tutulmakta ve çevreye zarar vermeyecek şekilde tasfiye edilmektedir
- Çalışanlar ve taşeronlar çevre bilincinin artırılması için eğitilmektedir
- Yeni yatırımlarda çevre faktörünü de göz önüne alan etki analizleri gerçekleştirilmektedir.

Grubumuz ofislerinin dünyaya olan yükünü hafifletmek için yeşil ofislere dönüşümü hedeflenmektedir. İklim değişikliği konusundaki duyarlılığımızı kurumsal kültürümüze de yansıtarak başta enerji tasarrufu olmak üzere kağıt ve su tüketimini de azaltmaktayız. Grubumuzda geri dönüşüm uygulamaları da yaygın olarak uygulanmaktadır.

Zorlu Holding'in çevresel sorumluluklarını yerine getirmediği için hakkında açılmış bir dava bulunmamaktadır.

Yeşil Bilgi Teknolojileri- Dünyamızdaki karbondioksit emisyonunun %2'sine neden olan bilgi teknolojileri kaynaklı çevre kirliliği, havalanan tüm uçakların neden olduğu çevre kirliliğine denktir. Dolayısıyla bilgi teknolojileri sektöründe yeşil yaşama yönelik çalışmalar önemli bir rol oynuyor.

Bu bilinçle çalışmalarını yürüten Zorlu Grubu Bilgi Teknolojileri Direktörlüğü de faaliyetlerinde çevresel etkileri gözetmektedir. Kaynakların atıl kullanılmasını önlemek, donanımların en etkin şekilde kullanılmasını sağlamak, kullanım ömürlerini uzatmak ve yeniden kullanım uygulamaları yeşil uygulamalar kapsamında gerçekleştirilen çalışmalardan bazılarıdır. Yeni satın almalarda yeni nesil, çevre dostu teknolojiler tercih edilmektedir.

Ciddi miktarlarda enerji tasarrufu sağlayan sanallaştırma çalışmalarına Zorlu Gayrimenkul'de başlanmış olup, tüm Zorlu Grubu'na yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Telekonferans uygulamaları yaygınlaştırılarak alternatif olan seyahatlerde oluşacak CO2 emisyonlarının önüne geçilmektedir. Bilişim sistemlerine ait atıklar lisanslı şirketler tarafından toplanılarak bertaraf edilmektedir.

YEŞİL TEKNOLOJİ

Çevre ve küresel ısınma dünyanın ortak gündeminde giderek daha fazla yer almaktadır. Bu konuda alınması gereken önlemler hemen her ülkede ve sektörde mercek altında incelenmektedir.

Vestel faaliyet, ürün ve hizmetlerinden etkilenen çalışanların, müşterilerin ve çevre halkının sağlığını ve güvenliğini gözetmeyi, gelecek nesiller adına çevreyi ve doğal hayatı korumayı kendine görev saymaktadır.

Vestel, tüketici elektroniği ve beyaz eşya sektöründe dünyanın önde gelen şirketlerinden biri olmasının getirdiği sorumluluklarından hareketle bünyesindeki tüm operasyonlarında, üretim hatlarında ve ürünlerinde, kalite, çevre ve iş güvenliği standartlarını belirleyerek ve belgeleyerek, çalışanı, müşterisi, bayisi ve tedarikçisi ile dünya liginin güçlü bir oyuncusu olmak için günden güne çabasını artırmaktadır. Bu amaçla Vestel bünyesinde ortak bir kalite dili ve çevre bilinci ile bu doğrultudaki çalışma prensiplerini ve Grup politikalarını, ilke ve hedefler doğrultusunda gelişmeyi sağlayacak yönetim sistemlerini oluşturmak, kurumsal sürdürülebilirlik unsurlarından biri olarak algılanmaktadır. Bu doğrultuda Grup bünyesinde her bölüm için belirlenmiş potansiyel çevre riski tanımlanmış olup, faaliyetler bu riskler göz önüne alınarak sürdürülmektedir.

Vestel, çevre politikası ile çalışanların ve müşterilerin yaşam kalitesini koruyucu ve artırıcı bir yaklaşımı hedeflemektedir. Vestel benimsemiş olduğu çevre politikası ışığında;

- Yeni ürün proje ve operasyon değerlendirmesinde çevre faktörünün dikkate alınmasını,

- Ürün tasarımında ve üretim süreçlerinde zararlı madde kullanımının azaltılması ve daha az kirlenici özelliği bulunan maddelerin araştırılmasını,
- Atıkların azaltımı, tekrar kullanımı, geri dönüşümü ve geri kazanımı için çalışmalar yapılmasını,
- Verimlilik artışı ve yeni teknoloji kullanımını teşvik ile enerji, su ve doğal kaynakların tasarrufunun sağlanmasını,
- Uygun olduğu yerde geri dönüşümlü ambalaj malzemesinin kullanılmasını,
- Çevre bilincinin oluşturulması amacıyla etkinliklerin düzenlenmesini
- Yürürlükte bulunan çevreyle ilgili mevzuata ve idari düzenlemelere uymayı taahhüt etmektedir.

Vestel Beyaz Eşya

Vestel Beyaz Eşya Kalite Yönetim Sistemi ana hatlarıyla; performans, emniyet, müşteri güvenine layık olma, müşteri memnuniyeti ve müşteri bağlılığının sağlanması temelleri üzerine kuruludur.

Vestel Beyaz Eşya ISO 9001 Belgesi 1994 versiyonunu 2002 yılında, ISO 9001 Belgesi 2000 versiyonunu 2003 yılında almıştır. Vestel Beyaz Eşya 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi ile ilgili çalışmalarını sonuçlandırmış ve 2008 yılı içerisinde TSE'den belge almaya hak kazanmıştır.

ISO14001 Belgesi çalışmaları 2009 yılı içinde tamamlanacaktır. Vestel Beyaz Eşya, faaliyetlerinden kaynaklanan çevre etkisinin azaltılması, doğaya uyumlu ürünlerin pazara sunulması konularında sorumlu kurumsal vatandaş olarak yükümlülüklerini yerine getirmektedir.

Vestel Elektronik

Vestel Elektronik, 1993 yılından beri sahibi olduğu TS-EN ISO 9001 Standardı ile müşteri taleplerinin ve pazarın araştırılmasıyla başlayan ve tasarım, üretim ve satış sonrası servise kadar uzanan tüm ilgili süreç ve alt süreçleri disipline eden bir yönetim sistemi uygulayarak müşteri memnuniyetini en üst düzeye çıkarmayı hedeflemektedir.

Vestel Elektronik, 1998 yılından beri ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Sertifikası sahibidir. Şirket son olarak 2005 yılı içerisinde faaliyetlerinin çevresel etkileri konusunda denetimlerden geçmiş ve bu denetimler sonucunda çevrenin korunmasına yönelik herhangi bir ihlal saptanmamıştır.

Vestel Elektronik, 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi belgesini 2008 yılı içerisinde almıştır.

VESTEL AİLESİNDE ÇEVRECİ UYGULAMALAR

Elektronik ürünlerin üretiminde kullanılan kimyasallardan bazıları kullanım sırasında çevre ve insan sağlığına etki edebileceği gibi bazıları da ürün ömrünü tamamladıktan sonra doğaya verilmesi durumunda, toprak, su ve bitki aracılığıyla canlılara doğrudan ulaşabilmekte ve çeşitli riskler taşımaktadır. Avrupa Birliği'nin küresel ısınmaya karşılık "20/20/20" başlığı altındaki direktifleri uyarınca özellikle televizyon ve beyaz eşya çevreci olması gereken 14 ürün arasında yer almaktadır.

Satışlarının büyük bir kısmını AB ülkelerine gerçekleştiren Vestel, çevre ve insan sağlığına yönelik yurt içi yasa ve yönetmelikleri takip ettiği gibi AB pazarının ve üye ülkelerinin yasal kanunlarını da aynı titizlikle takip etmekte; AB'nin belirlediği çevre kriterleri doğrultusunda çalışmalarını gerçekleştirerek yaşanacak değişime önceden hazır olmaktadır.

Türkiye'de ilk kez kurşunsuz lehim ile üretim yapan, RoHS Zararlı Kimyasallar Direktifi'ne uygun ürününü belgelendiren ilk ve tek firma olan Vestel, çevre ve sağlık regülasyonlarının uygulanmasında öncü rol üstlenmektedir. Yıl boyunca düzenli müşteri denetimlerinden alınan olumlu sonuçlar da Vestel'in çevre konusunda gösterdiği başarının önemli bir göstergesidir.

FABRIKA VE OFİSLERDE ÇEVRE DOSTU UYGULAMALAR

Vestel, kaynakları verimli kullanma felsefesini sadece ürünlerine yansıtma ile kalmamakta, aynı zamanda üretim tesislerinin de bu unsurları taşımasına dikkat etmekte, çevre duyarlılığını tüm süreçlerine yansıtılmaktadır.

Bu kapsamda, enerjiyi verimli kullanmak için basınçlı hava, soğutma suyu, ofis ve fabrika ısıtması-soğutmasıyla ilgili çalışmaların yanı sıra elektrik maliyetini düşürmek için de çalışmalar yapılmaktadır. Fabrikalar en yeni teknolojilerle donatıldığı için, eski teknolojiye üretim yapan fabrikalara göre daha az elektrik ve doğal kaynak kullanılmaktadır. Ayrıca, enerji verimliliği eğitim çalışmalarına da dahil edilmektedir. Bu önlemler sayesinde hem küresel ısınmaya karşı çaba ortaya konmakta, hem de ürünlerin daha düşük maliyetle üretilip daha ekonomik fiyatlarla tüketicilerle buluşması sağlanmaktadır.

Basınçlı hava konusunda yapılan çalışmalar

- Hava kompresörlerinde frekans kontrollü sisteme geçilmiştir. Frekans kontrollü kompresör sayesinde tüketim miktarına bağlı olarak motor hızı kontrol edilmektedir. Bu sayede motorun ihtiyaç üzerinde çalışması engellenmekte, dolayısı ile elektrik tüketimi düşmektedir.

- Hava kaçaklarının periyodik olarak kontrolü ve ilgililerin bilgilendirilmesi sağlanmıştır.
- Makine hava vanaları kolay ulaşılır yerlere taşınmış ve makine çalışmadığı sürece kapalı tutulması sağlanmıştır.

Soğutma suyu sistemlerinde yapılan çalışmalar

- Makinelerin soğutma suyu ihtiyacı duyan ünitelerine termostatik vana koyulmuş ve bu sayede ihtiyaçtan fazla suyun kullanılmasının önüne geçilmiştir.
- Soğutma suyu hatlarının izolasyonları yenilenmiştir.

Elektrik harcamalarını düşürmek için yapılan çalışmalar

- Makineler, elektrik maliyetinin yüksek olduğu 17-22 saatleri arasında çalıştırılmamaktadır.
- Enerji tüketim miktarlarının makine bazında belirlenmesi için sayaç takılmıştır.
- Soğutma suyu, kullanma suyu, sıcak su pompalarında basınç ve sıcaklık kontrollü otomasyona geçerek pompaların elektrik tüketimleri düşürülmüştür.
- Makine kapasitelerinin artırılarak daha kısa sürede daha fazla miktarda üretim yapmaları sağlanmıştır.

Aydınlatma için tüketilen elektrik sarfiyatını azaltmak için yapılan çalışmalar

- Elektronik balastlı flüoresan ampuller kullanılmaktadır.
- Uygun yerlere ısı, ışık, hareket detektörleri konulmuştur.
- Üretime ara verilen dönemlerde aydınlatmalar kapalı tutulmaktadır.
- Luxmetre ile ölçümler yaparak, gereğinden fazla aydınlatılan yerlerde armatür iptali gerçekleştirilmektedir.

Ofis/fabrika ısıtma soğutması ile ilgili yapılan çalışmalar

- Soğutma suyu kaynağından uzak ofisler klima ile ısıtılıp, soğutulmaktadır.

- Doğalgaz kaçak testi periyodik olarak yapılmaktadır.
- Ofis kapılarının kapalı tutulması sağlanmaktadır.

Eğitim faaliyetleri

- İş başı eğitimlerine enerji verimliliği eğitimleri dahil edilmiştir.
- Enerji yöneticisi tayin edilmiş ve bu konuda komisyon kurularak düzenli toplantılarla yapılacak çalışmalar değerlendirilmektedir.
- Şirket içinde periyodik olarak panolara çevre ile ilgili hazırlanan broşürlerden koyularak çalışanlarımız atıklar, pillerin geri dönüşümü gibi konularda bilinçlendirilmektedir.

Kampüste yapılan çalışmalar

- Ofiste su kullanımını azaltmak için lavabo musluklarına su debisini ayarlayan kitler takılmıştır. Bu sayede personel ve çalışanlarımızın kullandığı lavabolarda %70'e varan oranda su tasarrufu sağlanmıştır.
- Kampüste kullanılan forkliftler gazlıdan elektrikliye çevrilerek çevresel etkileri azaltılmıştır.
- Kullanılan servis araçları modernize edilerek çevreye olan etkileri azaltılmıştır.
- Vestel Beyaz Eşya pişirici cihazlar boyhanesinde Çinko Fosfat çamuru oluşturmayan kimyasalların kullanımına geçilmiştir. Bu sayede: Çinko fosfat çamuru oluşumu sıfırlanmıştır. Bu sayede aylık yaklaşık 1,7 ton fosfat çamurunun üretilmesi engellenmiş olacaktır.
- 24 tonluk banyo soğuk su ile çalıştırılmakta ve bu sayede enerji tasarrufu sağlanmaktadır.
- 2 adet sirkülasyon pompası çalıştırılmamakta ve bu sayede enerji tasarrufu sağlanmaktadır.
- Banyo temizliklerinde kullanılan şebeke suyundan ve nitrik asitten yapılan tasarruf edilmiştir. Örneğin sadece aktivasyon banyosunun değişiminden 8 ton/hafta civarında su tasarruf sağlanmıştır.
- A sınıfı emisyon belgesine sahip olan kampüste 2 yılda bir düzenli emisyon ölçümleri yapılmaktadır.

ATIK YÖNETİMİ VE TEHLİKELİ MADDE KULLANIMI

Vestel, elektronik cihaz kullanımının artmasıyla birlikte hayatımızda yerini alan elektronik atıkların, toplanması ve geri dönüştürülmesi konusunda Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE) ve insan sağlığına zararlı maddelerin kullanımını sınırlandıran, Avrupa'da ve tüm gelişmiş ülkelerde kabul edilen uluslararası malzeme kullanma standardı Restriction Of The Use Of Certain Hazardous Substances'e (ROHS) uygun çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Vestel Beyaz Eşya, 2006 yılı Haziran ayından itibaren tüm ürünlerini RoHS direktifine (Restriction of Hazardous Substances Directive) uygun olarak üretmektedir. Buna göre, canlılar ve çevre üzerinde tehlike yaratan 6 ağır metalin (kurşun, cıva, kadmiyum, Krom+6, PBB, PBDE) ürünlerde kullanımı sınırlandırılmıştır. Vestel Beyaz Eşya, ülkemiz insanlarının daha sağlıklı ortamda yaşabilmesi konusunda hassasiyet gösterip ilgili yönetmelik Türkiye'de henüz yürürlüğe girmeden bu uygulamanın getirdiği maliyetleri göğüsleyerek iç pazara RoHS direktifine uygun ürünler vermeye başlamıştır.

RoHS çalışmasına paralel olarak AB standartları çerçevesinde WEEE (Waste Electrical and Electronic Equipment Directive) çalışmaları yapılmaktadır. Bu yönerge uyarınca, her marka kendi ürünlerine ait atıkların toplanmasından ve geri dönüşümünden sorumlu olmaktadır. Vestel Beyaz Eşya, ilgili devlet organlarıyla koordinasyon sağlayıp WEEE yönetmeliğinin en etkin şekilde uygulanması için gerekli hazırlıkları sürdürmektedir.

Vestel Grubu şirketlerinden olan Slovakya merkezli UTS (United Technical Services) çevreye ve doğaya özen göstererek, yaşam koşullarına pozitif katkı yapacak

yöntemlerle elektronik atıkların geri dönüşümünü ve mümkün olan miktarlarda elektronik cihazların tekrar kullanılabilmesini sağlamak amacıyla kurulmuştur. Geri dönüşüm imkanı olan her türlü malzemeyi insan sağlığına uygun olarak değerlendirmek, atıkları ilgili yönetmeliklere göre depolamak ve saklamak, doğru yöntemlerle imha edilmesini garantiye almak faaliyet hedeflerinin temelini oluşturur.

Vestel, küresel çevre sorumluluğu gereği, kurulduğu ilk günden beri ürünlerinde ve üretim süreçlerinde, ozon tabakasını incelten veya sera etkisi yoluyla küresel ısınmaya yol açan kimyasalların kullanılmamasını ilke edinmiştir. Bu anlayış çerçevesinde buzdolabı ve klima üretimlerinde ODP (ozone depletion potential) ve GWP (global warming potential) seviyeleri çok düşük gazlar kullanılmaktadır.

Elektronik atıklar dışındaki piyasaya sürülen ürünlerden kaynaklanan diğer atıklar olan pil atıkları Vestel'in üyesi olduğu TAP (Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği) tarafından, ambalaj atıkları ise yine üyesi olunan ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı) tarafından kota oranında toplanarak geri dönüştürülmektedir. İşletme içi atıklar ve piyasaya sürülen ürünlerden kaynaklanan atıklar, ilgili yönetmelikler çerçevesinde geri dönüşüm sonrası doğaya ve insana zarar vermeden hayata kazandırılmaktadır. İşletme içi atıklarda oluşan bütün tehlikeli, katı ve sıvı atıklar işletme dışında yer alan üzeri kapalı, zemini betonarme kaplı ve bölümlere ayrılmış "Vestel Atık Yönetim Alanı"na nakledilmektedir. Atıklar cinslerine göre tasnif edilerek kategorilerine uygun noktalara gönderilmekte, gerekli testlerin ardından tehlikelerine göre kategori edilmekte, "Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" ve "Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" vb. yönetmeliklere uygun olarak lisanslı geri dönüşüm firmalarına yönlendirilmektedir.

Vestel, paketleme aşamasında da doğa dostu bir yol izlemektedir. Paketlemede kullanılan strafor yerine hammaddesi kağıt olan doğa dostu "biol" ile çevreye verilen zararı en aza indirmektedir. Manisa yan sanayi tedarikçilerinden gelen malzemeler için fabrikada tabanı basılan "akıllı koli" ve "kasa" sistemi ile karton koli kullanımı %90 azaltılmıştır. Ayrıca naylon ve karton seperatör kullanımlarında da "yeniden kullanım" prensibi işlemektedir. Öte yandan plastik, karton, kullanma kılavuzu gibi ürünleri de geri dönüşümlü malzemeden üretme konusunda özen gösterilmektedir. Üretimde kullanılan parça bezler yerine daha kaliteli ve hafif bez kullanımı yaygınlaştırılmaktadır. Bu sayede kontamine atıkların oluşumunun 2010 Ocak ayına kadar %80'ye varan oranlarda azaltılması hedeflenmiştir. Buzdolabı iç bölümünde kullanılan gövde plastiğinin yapımı aşamasında ortaya çıkan hurdalar/fireler kırma makinesinden geçirilerek %100'ü değerlendirilmektedir. Hammaddeye %35 oranında katılarak tekrar kullanılmakta ve bu sayede hem %35 oranında hammadde tasarrufu yapılmakta hem de hurda plastik atığı oluşmamaktadır.

Atık sular OSB tarafından arıtılmaktadır. Hem OSB atık su yükünü azaltmak hem de fatura tutarlarını düşürmek amacı ile tuvalet kağıtlarının çöp sepetlerine atılmasını teşvik edici uygulamalar yapılmakta, atık su rögarlarımızın rutin temizliğini yaptırılmakta ve yağ, yemekhane atıkları vs. gibi atıkların rögarlara dökülmemesi için gerekli tedbirler alınmaktadır.

VESTEL'DEN ÇEVRECİ ÜRÜNLER

Topluma ve çevreye duyarlı, doğa dostu teknolojileriyle öne çıkan Vestel, üretiminde %90 oranında çevreci ürünlere yer veriyor. Çevre duyarlılığını bir pazarlama faaliyetinden öte bir kurumsal sorumluluk uygulaması olarak algılayan Vestel, üretim ve kullanım sırasında çevreye en az zararı verecek teknolojilere imza atıyor.

Vestel, beyaz eşya ve elektronik alanında çevreye duyarlı yeşil teknolojileriyle, dünyamızın korunması yönünde sorumluluk bilinciyle hareket etmektedir. Yeşil yaşam konseptine uygun ürünleriyle hem karbondioksit emisyonunun düşmesinde hem de tüketicinin elektrik faturalarındaki meblağların azalmasında etkin biçimde rol almaktadır.

Doğal kaynakların ve elektriğin verimli kullanımı amacıyla A ve A+ sınıfı ürünlerin ardından A++ ve A+++ ürünlerin pazara sunumu için çalışmalar sürdürülmektedir. Vestel Beyaz Eşya'da elektrik, su, deterjan, gaz gibi kaynakları daha az kullanan ürünler konusunda yoğun araştırma ve geliştirme çalışmaları faaliyetlerin ana bileşenlerindedir. Ürün etiketlerinde enerji ve su kullanım bilgilerine yer verilmekte, tüketicilerin ürünler hakkında detaylı bilgi alabilmeleri için tüketici hatları hizmet vermektedir.

Ürünlerde iki adet EU etiketinin ürünlerde bulunması giderek önem kazanmaktadır. Bunlardan ilki zorunlu olan ve çamaşır makinesi, buzdolabı gibi birçok elektronik aleti kapsama içine alan EU Enerji Etiket, diğeri ise gönüllü bir uygulama olan ve ürün ve hizmetlerin çevreye uyumu için minimum gereklilikleri kriter olarak belirleyen EU Eco-label (Euroflower) etiketidir. Vestel, ürünün hammadde tedarikçiden, imalatına, dağıtımına, tüketimine ve kullanımı bittiğinde geri dönüşümüne kadar çevre dostu olduğunu ifade etmekte kullanılan AB Eco-label yönetmeliğinin kriterlerinin büyük bölümünü çalışmalarına yansıtılmaktadır.

Üstün Enerji Tasarrufu- Vestel ürün gamında yer alan Vestel Lotus 540 Simli HGE A+ No-Frost Buzdolabı, üstün elektrik tasarrufu özelliğiyle öne çıkmaktadır. Vestel Platinum A serisi klimalar, A enerji sınıfı enerji tüketimi, özel tasarımı, antialerjik ve antibakteriyel özellikleriyle, ortamı sağlıklı bir şekilde serinletirken, üzerinde bulunan değiştirilebilir koku kartuşuyla ortamın kokusunu güzelleştirerek kullanıcıların yaşam kalitesini artırmaktadır.

Su Tasarrufu- Intraton 1200 CSL çamaşır makinesi, piyasada bulunan 7,5 kg'lık benzer çamaşır makinelerinden farklı olarak 63 lt. Su tüketerek diğerlerine göre %30 enerji tasarrufu sağlamaktadır.

2008 yılı içerisinde pazara sunulan Vestel'in A enerji sınıfı bulaşık makinesi Hera 7009, "Ecowash" teknolojisi sayesinde bulaşığın miktarına göre yıkama yaparak su, zaman ve enerjiden tasarruf sağlamaktadır. Tek tuşla ayarlanabilen yarım yük ve tek sepet yıkayabilme özelliğine sahip ürün, konfor ve tasarrufu birlikte sunmaktadır. Normal bir bulaşık makinesine göre %28, elde yıkamaya göre ise 10 kata varan oranda su tasarrufu sağlayan Vestel Hera 7009, akıllı sensörler sayesinde bulaşıkların kiri ve miktarını belirleyerek su ve elektrik tüketmekte ve sağlık bilgisi sağlama özelliği sayesinde kullanıcılarına büyük kolaylık sağlamaktadır.

Çevre dostu "yeşil televizyon" üretimi ile ilgili çalışmalarını sürdürmekte olan Vestel 2008'de İFA-Berlin Fuarı'nda tanıtımını yaptığı TV'leri 2009 yılı yaz aylarında pazara sunmuştur. Elektronik alanında geliştirdiği EKO TV konseptiyle televizyonlarımızın stand-by konumunda çok daha düşük seviyelerde enerji tüketmesine olanak tanıyan teknolojiyi tüketicilerin kullanımına sunmuştur.

Son dönemde daha az enerji harcayan ürünlere yönelen Vestel, stand-by enerjisini 0 civarına çekmekte, çalışma enerjisini de düşürmektedir. Panel teknolojisindeki son gelişmeler ışığında enerjide %30-40 oranında tasarruf sağlanabilmektedir. TV'de enerji verimliliğinin önem kazanmasıyla AB, "Energy Star" uygulamasını beyaz

eşyada olduğu gibi elektronikte de tüm ürün gamlarına yaymayı teşvik etmektedir.

Vestel ürettiği Pixellence türevlerinde yeni geliştirilen ve daha az enerji tüketimi sağlayan LED teknolojisini kullanmaktadır. Bu ürünler böylece "Dynamic Contrast" özelliği kazanmaktadır.

Enerji ve su tüketiminin azaltılması yönünde çalışmalarını sürdüren Vestel, dört yıl öncesine oranla enerji ve su tüketimini %30 civarında azaltmayı başarmıştır. Çevre duyarlılığıyla ilgili çalışmalar sonucunda ürün gamının %90'ı, B sınıfına göre %25 enerji tasarrufu sağlayan A ve A+ enerji sınıfı ürünlerden oluşmaktadır.

Su Tüketimi	2003	2009	Tasarruf
Çamaşır Makineleri	12,6 L/kg	6,13 L/kg	%51,30
Su Tüketimi	2007	2009	Tasarruf
Bulaşık Makineleri	15L	13L	%13,33

Elektrik Tüketimi	2003	2009	Tasarruf
Çamaşır Makineleri	1,21 kWh	1,05 kWh	%13,22
Elektrik Tüketimi	2007	2009	Tasarruf
Bulaşık Makineleri	0,230 kWh/kg	0,124 kWh/kg	%46,10

Su Tüketimi	1999	2000	2001	2009	Tasarruf
Tezgahaltı Buzdolabı		1,05 kWh/24h		0,32 kWh/24h	%69,50
Tek Kapılı Buzdolabı		1,77 kWh/24h		0,95 kWh/24h	%46,30
Derin Dondurucu			0,93 kWh/24h	0,47 kWh/24h	%49,40
Derin Donduruculu Buzdolabı	1,66 kWh/24h			0,69 kWh/24h	%58,40
No Frost Buzdolabı		1,87 kWh/24h		1,02 kWh/24h	%45,40
Bulaşık Makineleri			15L	13L	%13,33

Elektrik Tüketimi	2000	2009	Tasarruf
Klima 9000 BTU	0,97 kWh	0,77 kWh	%21
Klima 12000 BTU	1,3 kWh	1,0 kWh	%23
Klima 18000 BTU	1,95 kWh	1,6 kWh	%18
Klima 24000 BTU	2,7 kWh	2,2 kWh	%18

YEŞİL ENERJİ

Zorlu Enerji Grubu, çevre stratejisini kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve doğaya olumsuz etkilerin en aza indirilmesi açısından ele almaktadır. Uzun vadeli kazanç ve rekabet gücünün garanti altına alınmasının doğayı korumaktan geçtiğinin bilincindedir. Bunun için yaşam döngüsü değerlendirmesi, doğal kaynak yönetimi, doğal ekosistemlerin, türlerin ve kültürel mirasın korunması ile ihtiyaca uygun tasarımlarla, yatırımlarının sosyal ve çevresel etkilerini en aza indirecek önlemlerin hayata geçirilmesine çalışır.

Bu Amaçla Zorlu Enerji Grubu:

- Çevreyle ilgili yasal mevzuata ve uluslararası standartlara uyar.
  - Yatırım ve faaliyetlerinin doğal kaynaklara yükünü en aza indirmek için çaba gösterir
  - Kısıtlı kaynakların sorumlu kullanılması gerektiğinin bilincinde olarak enerji verimliliği, geri dönüşüm ve atık yönetimine önem verir.
  - Küresel iklim değişikliğinin etkilerini azaltmak için kurumun sera gazı emisyonlarını izler ve yönetir.
- Zorlu Enerji Grubu çalışanlarının Sağlığa, Emniyete ve Çevreye olan duyarlılığı şirket politikasında öncelikli bir öneme sahiptir. Bu konular Enerji Grubu yönetiminin çalışma prensipleri arasında ön sıralarda yer alır.

Hedefimiz; işletme, yapım, bakım faaliyetlerimizde kaza yapmamak, insanlara ve tesislere zarar vermemek ve çevrenin korunması ile ilgili her türlü tedbiri almaktır.

Grubun üretim faaliyetini gerçekleştiren ana şirketi konumundaki Zorlu Enerji, ISO 9001:2000, ISO 14001, OHSAS 18001 Yönetim Sistemi sertifikalarıyla, Entegre Yönetim Sistemi çerçevesinde faaliyetlerini yürütmektedir. Zorlu Enerji, Türkiye’de kalite belgesi alan ilk otoprodüktör şirkettir. Kalite sistemi S&Q Mart-CERT tarafından öngörülen tüm kriterlere uygun olan Şirketin bu özellikleri, 2001 yılında, TS/EN ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi Sertifikası ile belgelenmiştir. Grubumuzda Gazdaş Doğal Gaz Dağıtım ve Zorlu O&M Şirketleri bünyesinde ISO 14001 hayat geçirilmiştir.

Aşağıdaki taahhütler bu hedeflere ulaşmada Zorlu Enerji Grubu’na yardımcı olmaktadır:

- Tehlikeleri daima önceden belirlemek, sağlık, emniyet ve çevre korunmasına ilişkin ilkeler kapsamında kayıp, kaza ya da hasar risklerine ve meslek hastalıklarına karşı önlem almak,
- Doğal kaynakları ve her türlü enerji kaynağını en verimli ve ekonomik şekilde kullanmak, atıkları (katı, sıvı, gaz) ve gürültü kirliliğini kontrol altına almak, faaliyetlerin çevre ve insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak, tüm çalışanları, taşeronları, müşterileri ve müteahhitleri sağlık, emniyet ve çevrenin korunması konularında bilinçlendirmek, eğitimle desteklemek,
- Müşteriler, çalışanlar, tedarikçiler, rakipler, komşu işletmeler ve kamu çıkarlarını gözeterek kuruluşlar ile işbirliği yapmak, onları dinlemek ve taleplerine samimi cevaplar vererek performansı ileriye götürmek,
- Olayların ve kazaların tekrar oluşmasını önlemek ve performansı geliştirmek amacıyla olaylar ve kazalar ile ilgili gerçekçi raporlar vermek, bunlardan bir ders çıkarılmasını sağlamak,
- Sağlık, emniyet ve çevrenin korunması konularının

iyileştirilmesi konularında öneri sistemi kurmak ve katkıda bulunanları ödüllendirmek,

- SEÇ bilincini, eğitimlerle artırmak,
- Gerekğinde Acil Durum Yönetim Planını en yüksek performansla gerçekleştirmek,
- Bu politikayla ilgili ülkemizde yürürlükte bulunan yasal mevzuatlara uymak.

Tüm Zorlu Enerji çalışanları sağlık, emniyet ve çevrenin korunmasından sorumludur. Zorlu Enerji Grubu işlemlerinde ve Genel Müdürlükte görevli yöneticiler bu politikanın kendi birimlerinde uygulanmasını temin etmekle ve bu konulardaki performansımızı geliştirerek şirketimizin kamuoyundaki saygınlığını artırmakla yükümlüdürler.

Tüm Zorlu Enerji Grubu Santrallerinde;

- Üretim, bakım, yapım faaliyetlerinde, olumsuz çevresel etkileri minimuma indirecek malzeme ve teknolojileri seçeriz,
- Enerji ve doğal kaynakları optimum şekilde kullanır ekolojik ayak izimizi düşürmeye çalışırız.
- "Kirlenen öder" prensibinin ötesine geçerek, kirliliği, oluşmadan önce kaynağında önleyecek sistemleri geliştiririz.
- Halk ve çevre sağlığına öncelik veririz.
- Çevre ile ilgili ulusal ve uluslararası yasal mevzuat ve düzenlemelere uyarız,
- Eğitimlerle tüm çalışanlarımızı ve taşeronlarımızı çevre bilincinin artmasını sağlarız.
- Yeni yatırımların fizibilite aşamasında çevre etki değerlendirmesi yaparız.
- Tüm bu çalışmaları, sürekli gelişmeyi temel alan bir çevre yönetim sistemi dahilinde gerçekleştirir ve çevre bilincini toplumsal sorumluluğumuzun gereği olarak geliştiririz.

Zorlu enerji çevre duyarlılığını kullandığı yüksek teknolojiye sahip altyapısı ve enerji verimliliği çalışmaları ile ortaya koymaktadır. Zorlu Enerji Grubu'nun işletme, bakım, yapım faaliyetlerinde çevreye saygı, ürün ve hizmetlerimizin bir parçasıdır. Çevre ve doğal kaynakları korumayı Toplam Kalite felsefesini esas alan, Entegre Yönetim Sistemi anlayışımızın bir gereği olarak benimsemekteyiz. Amaç, verimliliği artırmak, her seviyede çalışanın kendi işinin sahibi olmasını sağlamak, toplumsal sorumlulukları yerine getirmek ve sürekli gelişimdir. Entegre yönetim sistemi uygulamalarını tüm çalışanlara yaymak ve gelişimini sağlamak için, Intranet ve SAP (System Application Product) uygulamaları yaygın şekilde kullanılmaktadır. Ayrıca sürdürülebilir gelişimin toplum, etik ve çevre yönlerini bütünleştiren ve yaşam döngüsü yönetimini hayata geçiren strateji, politika ve sistemler de uygulamaktadır.

Çevreye karşı sorumluluğunu her alanda hatırlayan ve yerine getiren Zorlu Enerji Grubu, 2008 yılında enerji sektöründe bir ilke daha adını yazdırarak Türkiye İş Bankası'nın oluşturduğu Türkiye'nin ilk çevre fonu Çevreye Yatırım Fonu'nda, hisseleri bulunan tek enerji şirketi olmuştur.

YENİLENEBİLİR ENERJİ

Dünya enerji darboğazına her geçen gün biraz daha yaklaşıyor. 2008'de Türkiye'nin toplam elektrik üretimi 198,3 milyar kWh olarak gerçekleşti. Bu enerjinin yalnızca %17,4'ü yenilenebilir kaynaklardan üretildi. Zorlu Enerji Grubu, bu veriler ışığında yatırımlarını yerli ve yenilenebilir kaynaklara dengeli bir şekilde yönlendirme stratejisini hayata geçirmiştir.

Zorlu Enerji Grubu, özelleştirme kapsamında devraldığı hidroelektrik santralleri ve jeotermal santraliyle, Türkiye'nin jeotermal alanları ile rüzgar potansiyelini değerlendirmeye öncelik vermektedir. Devralınan toplam 126 MW kurulu güce sahip yedi hidroelektrik ve bir jeotermal santralin yıllık 400 milyon kWh'lık üretim kapasitesinin iki yıl içinde iki katına çıkarılması hedeflenmektedir. Zorlu Enerji Grubu jeotermal enerji alanında Denizli-Kızıldere, Kütahya-Simav ve Manisa-Alaşehir bölgelerinde de üç farklı sahada çalışmalarını sürdürmektedir. Denizli'deki Kızıldere Santrali'nin üretim kapasitesi devralındığı 2008 yılının Eylül ayından bu yana 6 MW'den 14 MW'ye çıkarılmıştır. Kızıldere'nin, 60 MW'lik kurulu güce ulaşan Türkiye'nin en büyük jeotermal santrali haline getirilmesi hedefler arasında yer almaktadır.

Zorlu Enerji Grubu'nun yeşil yaşam çerçevesinde hayata geçirdiği, enerji sektörünün önemli yapı taşlarından biri de Osmaniye'nin Bahçe ilçesinde inşası devam eden rüzgar santralidir.

Zorlu Enerji Grubu, Türkiye'nin tek bir alanda kurulu en büyük rüzgar santrali olacak projenin 135 MW kapasiteye sahip ilk etabını 2009 yılının ikinci yarısında faaliyete geçirmeyi hedeflemektedir. İlk türbini kurulan santral projesinin 110 megawatt kurulu güçteki ikinci etabı da tamamlandığında, yılda 850-900 milyon kilowatt saat elektrik üretilebilecektir.

Santralin ilk etabı için EcoSecurities Group ile 2008 yılında, çevreyi kirletmeden elektrik üretiminin gerçekleştirilecek olması nedeniyle bir teşvik ve takdir mekanizması olan Karbon Emisyonu Satış Anlaşması imzalanmıştır. Emisyon Ticareti Uygulamaları, Kyoto Protokolü teşvik

mekanizmaları kapsamında yer almaktadır. Türkiye Kyoto Protokolü'ne taraf olmadığı için bu uygulama Gönüllü Anlaşmalar çerçevesinde VER (Voluntary Emission Reduction) kredilendirmesi şeklinde yapılmaktadır. Rüzgar santrali projesi, "Gönüllü Emisyon Azaltımı" (VERPA – Voluntary Emission Reduction Purchasing Agreement) piyasasında Gold Standart ile tescil edilmiştir.

Osmaniye Rüzgar Enerjisi Santrali, Gold Standard belgesini alan, Türkiye ve dünya enerji sektörünün en büyük projesi olmuştur.

Böylece yılda yaklaşık 500 milyon MWh elektrik, sıfır CO2 salımıyla üretilebilecek ve yıllık yaklaşık 400.000 ton CO2 atmosfere verilmeden elektrik üretimi sağlanacaktır. Zorlu Enerji santralleri yıllık 3,5 milyon kilovatsaat elektrik üretirken yaklaşık 900 bin ton da CO2 üretmektedir. Osmaniye RES'in devreye girmesi ile elektrik üretimi 1 milyon kwh artmasına karşın CO2 salımında bir artış olmayacaktır. Emisyon ticareti ile ilgili yapılan bu tür çalışmalar sayesinde yeni yatırımlar da finanse edilebilecektir.

2006 yılında, Devlet Su İşleri'nin açtığı ihale sonucu devralınan Muğla-Dalaman Çayı üzerinde, biri 120 MW, diğeri 84 MW kapasiteye sahip iki barajın su kullanımına ilişkin başlatılan proje çalışmaları devam etmektedir.

Zorlu Enerji Grubu gelecek yıllarda da çevreci yatırımlarına devam edecektir. Bu hedefle büyük potansiyel barındıran güneş enerjisi ve diğer alternatif enerji konularında da çeşitli projeler üzerinde çalışılmaktadır. Bu kapsamda; termal güneş enerjisi, kömür gazlaştırma, biokütleden ve atıklardan elektrik üretilmesi, RMS istasyonlarında basınç değişimi kullanılarak temiz enerji üretilmesi, kapalı çevrim

kömür santrallerinin Türkiye'deki uygulanması gibi konularda çeşitli araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürmektedir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE MÜCADELE

Zorlu enerji santrallerini öngörülen sınır değerlerinin altında NOX emisyonunu garanti eden su enjeksiyon sistemleriyle donatmıştır. Atık ısının buharda kullanılması yoluyla atmosferin ısınmasını önleyen bu sistem çevre dostu enerji üretimine olanak tanımaktadır. Gaz tribünleri emisyon salımı kriteri mevzuata göre 80 mg m³ olmasına rağmen zorlu enerji santrallerinde bu değer 20 mg m³'e kadar indirecek altyapı mevcuttur. Zorlu enerji santrallerinde tüm ölçüm değerleri mevzuatın gerektirdiği alt değerlerde tutulmasının ötesinde çevresel özelliklere göre daha da alt sınırlara çekilebilmektedir.

Bursa santralinde geliştirilen soğutma sistemindeki buharlaşma ile gerek atık suyun değerlendirilmesi gerekse de atmosfere atılan ısıdan bir kez daha 1,5-2 MW civarında ilave elektrik sağlanması projesi Türkiye'de alanında ilk örnektir. Bursa santralinde çevreye verilen emisyon miktarını internette Türkiye'nin herhangi bir yerinden ölçmek ve izlemek kurulu teknolojik altyapı ile mümkündür.

Zorlu Enerji Grubu termik santrallerinde enerji sektöründe yeni çevre teknolojisi uygulaması olan, online baca gazı ölçüm ve izleme sistemleri kullanılmaya başlanacaktır.

Doğal Gaz Dağıtım şirketimiz kömüre göre daha az CO2 emisyonuna neden olan bir fosil yakıt olan doğal gazın yaygınlaştırılması konusunda çalışmalarda bulunmaktadır. Şirketimiz tüketiciyi bilgilendirme kanallarının hemen hepsini aktif bir şekilde kullanmaktadır. Çalışanlarımız gaz açılması sırasında tüketici doğal gazla ilgili sözlü olarak bilgilendirmekte, tüketiciye doğal gazla ilgili bilgi broşürleri dağıtılmakta ve web sitemizde doğalgaz kullanımıyla ilgili ayrıntılı bilgi yer almaktadır.

Tüm bu çalışmalara ek olarak Zorlu Enerji Grubu çevreye duyarlı teknolojileri aktif olarak takip etmektedir. Denizli Sarayköy'de özelleştirme sonucu satın alınan Kızıldere Jeotermal Santrali'nin kapalı çevrim santrale çevrilerek santralden Büyük Menderese yapılan Bor deşarjının kesilmesi sağlanacaktır. Bu yeniliğin alt havzada yer alan tarım topraklarında ve Menderes Nehrinin su kalitesinde kayda değer bir iyileşmeye sebep olacaktır. Aynı zamanda santralin yüksek CO2 emisyonlarının da atmosfere karışması engellenmiş olacaktır. Yine bu bölgede güneş panellerinden elektrik üretimiyle ilgili pilot çalışmalar yürütülmektedir.

Emisyon Parametreleri	Ankara Santrali	Bursa Santrali	Kayseri Santrali	L.burgaz Santrali	Yalova Santrali	Toplam
CO (ton/yıl)	14,19	257,04	59,13	50,81	72,50	453,63
SO2 (ton/yıl)	2,27	0	0	1,48	0	3,75
Nox (ton/yıl)	262,80	863,25	285,55	217,16	166,91	1.795,66
Toz (ton/yıl)	4,73	0	0	2,29	2,54	9,56
CO2 (ton/yıl)	194.900	266.619	246.377	187.428	62.608	957.932

BIYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

Ülkemizin en önemli zenginlik kaynaklarından birinin biyolojik çeşitliliğimiz olduğunun bilincindeyiz. Biyo çeşitlilik politikamız kapsamında çevre etki değerlendirme süreçlerini fizibiletinin bir parçası olarak değerlendirir, yöredeki biyolojik çeşitliliğe en az zarar verecek yerlerde yatırımlarımızı gerçekleştiririz. Yatırımlarımızı nesli tehlike altında bulunan canlı türlerine zarar gelme olasılığı bulunan alanlarda yapmamaya çaba gösteririz. Yatırımlarımızın bulunduğu bölgelerde yaşayan nesli tehlike altındaki canlı türlerinin korunması ve halkın bu konularda bilinçlendirilmesine destek veririz. Bütün çalışanlarımız düzenli olarak Anadolu'nun Biyolojik çeşitliliği üzerine çevre farkındalığı eğitimine katılırlar. Santrallerimizin peyzajın ve desteklediğimiz ağaçlandırma çalışmalarında o yöreye özgü bitki türlerinin kullanılmasını sağlarız. Amacımız orijinal bitki örtüsünü korumak ve yaşatmaktır. Bu nedenle peyzaj mimarlarından bilgi alınır.

Rüzgar terminalleri alternatif bir enerji kaynağı olup çevre korumaya son derece faydalıdır. Ancak rüzgar enerjilerinin yaban hayatına, özellikle de kuş popülasyonlarına olumsuz etkilerinin olduğu durumlar meydana gelmiştir. Bu kaygıyla Osmaniye Rüzgar Elektrik Santrali Çevre ve Sosyal Etki Değerlendirmesi kapsamında bir Ornitoloji Raporu hazırlanmıştır.

Ornitoloji (kuşbilimi) raporunda durum hakkında referans olabilecek temel verileri sunmakta, olabilecek hassas alanların yerlerini ve kuş göç yıllarının tespitini göstermekte ve rüzgar türbinlerinin ve bunlarla beraber bulunan diğer yapıların buradaki kuş yaşamına etkisinin olup olmayacağını araştırılmıştır. Rapor sonucuna göre rüzgar türbinlerinin inşası ve işletilmesinin kuş

popülasyonu üzerindeki etkisi küçük olup dikkate alınmayacak ölçüdedir. (rapor hakkında detaylı bilgi için http://www.zoren.com.tr/FILES/Ornithological%20Report_tr.pdf)

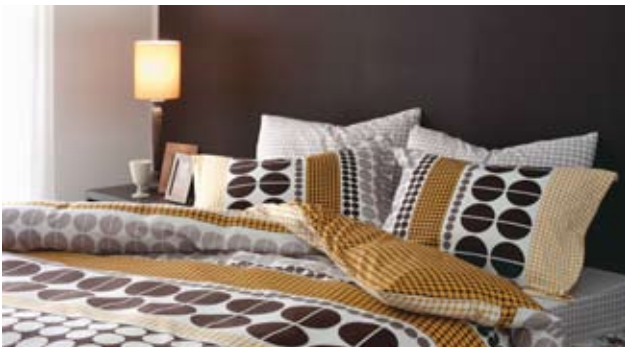
YEŞİL TEKSTİL

Tüm dünyada çevre sorunlarına karşı kamuoyu bilincinin hızla artmasıyla birlikte çevre dostu ürünlere yönelik ilgi de giderek arttı. Yeşil yaşam alanındaki çalışmalarıyla öne çıkan Zorlu Tekstil Grubu, yeşil yaşamı destekleyen projeleri, üretimden dağıtıma tüm süreçlerinde hayata geçirmektedir.

Sürdürülebilir çevre politikası için bir ürünün hammadde seçiminden, üretimine, dağıtımına, tüketimine ve kullanımı bittiğinde geri dönüşümüne kadar çevreye duyarlı bir süreci takip etmesi büyük önem taşıyor.

Zorlu Tekstil Grubu'nda yeşil yaşam uygulamaları

- Zorlu Tekstil Grubu fabrikalarında kullanım sonucu ortaya çıkan evsel ve endüstriyel atık sular yönetmeliklere uygun şekilde arıtılarak alıcı ortama deşarj ediliyor. Arıtılan sulardan oluşturulan havuz içerisinde balıklar yetiştiriliyor. Makinelerde geri kazanım üniteleri bulunuyor ve verimli bir şekilde kullanımı gerçekleştiriliyor.
- Tüm makinelerin elektrik, su, doğalgaz, buhar ve kimyasal sarfiyatlarını izleyecek sistemler yer alıyor. Bu sistemler aracılığıyla tüm sarfiyatlarda tasarruf sağlanıyor. Özellikle su tüketiminde %35 oranında bir tasarruf gerçekleştirildi.

- Fabrikalar içerisinde yer alan bazı makinelerde doğalgaz, bazılarında ise kojenerasyondan sağlanan buhar kullanılıyor. Emisyon kaynakları yönetmelik gereği 3 yılda bir ölçülerek kontrol altında tutuluyor. Buhar ihtiyacı Zorlu Enerji Kojenerasyon ünitesinden temin ediliyor.
- Fabrikalarda oluşan katı atıklar, niteliğine göre ayrılarak toplama alanlarına naklediliyor ve uygun yan sanayilerde kullanılmak üzere geri kazanıma gönderiliyor.
- Tehlikeli atıklar ve tıbbi atıklar atık sahasında toplanarak yönetmeliklere uygun şekilde bertaraf ediliyor.
- Fabrikalarda oluşan kumaş atığının azaltılması yönündeki çalışmalar sonucunda kumaş atık miktarı %5,8 oranında azaltıldı.
- Fabrika çevresinde yaklaşık %35'lik bir alanda çimlendirme ve ağaçlandırma çalışmaları gerçekleştirildi.
- Üretim sürecinin tüm aşamalarında insana ve doğaya uyumlu malzeme kullanılmasına özen gösteriliyor.
- Tüm çalışanların çevre bilincini artırmak amacıyla eğitim aktiviteleri gerçekleştiriliyor.
- Atık yağlar toplanarak geri dönüşüme gönderiliyor.
- Tehlikeli atıklarımızdan olan arıtma çamuru lisanslı kuruluşlar tarafından bertaraf ediliyor.
- Tüm çalışanlarımızın çevre bilincini arttırmak amacıyla evlerindeki atık pillerin firmamızda toplanarak güvenli bir şekilde bertarafı sağlanıyor.

KORTEKS- Çevreyi önemli önceliklerinden biri olarak ele alan Korteks, çevre yönetim sistemlerini oluşturmuş bulunmaktadır. Fonksiyonel alanlarda da bu paralelde çevre dostu uygulamalar ortaya koyan Korteks, sürdürülebilir çevre politikası uygulamaktadır. Hammadde ve tedarikçi seçiminden, üretim ve destek hizmetlerimize kadar uygulanan her faaliyette çevreye duyarlı bir süreç takip edilmektedir. Kurulum aşamasından itibaren çevre dostu teknolojileri tercih

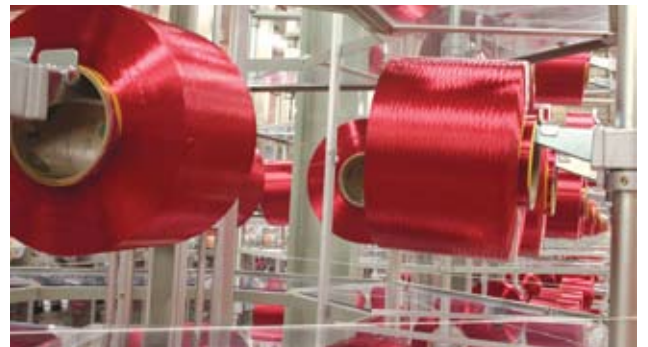
ederek üretim faaliyetlerine başlayan Korteks, polyester İplik ve Cipsin tasarım, üretim, kontrol ve sevkiyat süreçlerinde sürdürülebilir en yüksek kalitede ürün üretmek ve çevreye verilebilecek olumsuz etkileri en aza indirmek amacıyla, tüm çalışanların katılımıyla "Kalite Yönetim" ve "Çevre Yönetim" sistemlerini kurmuştur.

Korteks Çevre Politikası

- Katma değeri yüksek çevre dostu üretim gerçekleştirmek
- Yasal ve diğer şartların gereklerini yerine getirmek
- Kirliliği önlemek,
- Doğal kaynak tüketimini azaltmak,
- Tedarikçilerimizin çevre ile ilgili çalışmalarını desteklemek
- olarak belirlenmiştir.

Korteks'te uygulanan Çevre Yönetim Sistemi gereği; politika tüm paydaşlarla paylaşılır ve her yıl politikayla paralel olarak yıllık amaç ve hedefler belirlenmektedir. Politikanın gerçekleştirilmesi amacıyla Korteks;

- Sektördeki yenilikleri takip ederek ürünlerin kalitesini sürekli olarak iyileştirmeyi,
- Planlı ve disiplinli çalışarak Kalite ve Çevre Yönetim Sisteminin sürekliliğini ve gelişimini sağlamayı,
- Faaliyetlerimizi ürün ve çevre ile ilgili tüm yasal ve diğer şartların gereklerine uygun olarak yerine getirmeyi,
- Prosesler ve teknolojik imkanlar ölçüsünde kirliliği önlemeyi ve doğal kaynak tüketimini azaltmak için gerekli çalışmalar yapmayı,
- Tedarikçi firmaların çevre ile ilgili çalışmalarını teşvik etmeyi,
- "Küresel İlkeler Sözleşmesinde Belirtilen Esasları" uygulamayı taahhüt eder.

Korteks; ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi ve insan sağlığına zarar verecek hiçbir kimyasal madde içermediğini gösteren Oeko Tex Standart 100 Class 1 Belgelerine sahiptir

Korteks; atık kaynakların ve miktarlarının azaltılması, yasaklı maddelerin kullanılmaması, doğal kaynak tüketiminin azaltılması ve ürün yaşam süresinin uzatılması gibi bir ürünün veya prosesin tüm ömür döngüsü boyunca ortaya çıkabilecek kirliliğin ve atıkların azaltılmasıyla beraber diğer ekonomik ve performans hedeflerini de sağlayabilen tasarım çalışmalarını yürütmektedir. Korteks tarafından sürdürülebilir çevre politikası çerçevesinde daha temiz prosesler, daha temiz ürünler ve sürdürülebilir kaynak kullanımı alanında çalışmalarını yürütmektedir.

Daha temiz prosesler- Üretim proseslerinin ve teknolojilerinin daha az kirlilik ve atık ortaya çıkaracak şekilde geliştirilmesi.

Daha temiz ürünler- Ürünlerin tasarım ve içeriğinin tüm ömürleri göz önünde bulundurularak daha az kirlilik ve atık oluşturacak şekilde geliştirilmesi.

Sürdürülebilir kaynak kullanımı- Tedarikçiler ve müşteriler de dahil olmak üzere, proses'in bütününde üretilen birim ürün başına daha az madde ve enerji kullanımını sağlayacak şekilde üretim sisteminin değiştirilmesi.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ

Inverter Projesi- Korteks tüm doğal kaynak tüketimlerinin azaltılması ile ilgili iyileştirme çalışmaları yapmaktadır. Yaptığımız iyileştirme çalışmalarından biri de "Enerji Verimliliği" çalışmasıdır. Korteks yaptığı bu çalışma ile Enerji Bakanlığı'nın, "Sanayi Sektöründe Enerji Verimliliğinin Artırılması 2006 Proje ve Uygulama

Yarışması"nda EVUP 2 kategorisinde ikincilik ödülü almıştır. **Türkiye çapında 400 firmanın katıldığı yarışmada Korteks'in ikinci olduğu 1 Mart 2007'de açıklanmıştır. Projemizin amacı; kullanılan enerji miktarını değil ürün başına tüketilen enerji miktarını azaltmaktır. Yapılan çalışma ile aynı miktarda enerji ile daha fazla üretim yapılarak doğal kaynak tüketimimiz azaltılmış, rekabet gücümüz artırılmıştır.**

Proje kapsamında Korteks'te bulunan 20.000 adet motor arasından tasarruf yapılacağı öngörülen 800 adet motor üzerinde inceleme ve ölçüm yapılmıştır. Nihayetinde 382 adet motora inverter bağlanmıştır. Inverter bağlanacak motorlar seçilirken; büyük güçlü motorlar, tasarruf oranı büyük olan motorlar, direkt tahrik edilebilen ve otomasyona açık motorlar ile çalışma süreleri uzun olan motorlar tercih edilmiştir.

Proje sonucunda;

- Toplam 1.540.812 YTL tutarında yatırım yapılmıştır.
- 1 yıl içinde 11.428.307 kwh enerjiden tasarruf sağlanmıştır.
- Enerji tasarrufun TEP karşılığı 2414
- Projenin geri dönüşümü 1,08 yılda sağlanmıştır.
- Proje kapsamında uygulama yapılan sistemlere göre tasarruf oranı %35.59
- Proje kapsamında toplam tüketime göre tasarruf oranı %3 olarak gerçekleşmiştir.

ATIK YÖNETİMİ- Atık yönetim sistemimizin temeli, atıkların sınıflandırılması ve kaynağında ayrı toplanmasıdır. Bu nedenle üretim ve hizmet faaliyetlerimiz sonucu oluşan atıklarımız kaynağında ayrı toplanmakta, yönetmeliklere uygun olarak bertaraf edilmekte ya da geri kazanımı sağlanmaktadır. Sürekli gelişim ilkesi ile faaliyetlerini sürdüren Korteks, politikasında verdiği taahhüde uygun olarak atıkların miktarının azaltılması ve doğal kaynak tüketiminin azaltılması konusunda sürekli iyileştirme çalışmaları

yapmaktadır. Sürdürülebilir çevre için amaç; her türlü teknolojik imkanı kullanarak üretim yaparken çevreye mümkün olan en az zararın verilmesi, çalışanların ve tüm paydaşların katılımı ile çevre bilincinin yaygınlaştırılmasıdır.

Bu amaçla;

- 1- Çevresel etkiler tasarım aşamasından itibaren dikkate alınır. Yeni bir ürün tasarlanırken ya da yeni bir hammadde/yardımcı malzeme tedarik edileceği zaman öncelikle olarak çevresel etkiler değerlendirilir. Yasaklı malzemeler içeriyor mu, çevre etkileri nelerdir, geri dönüşümü mümkün mü, geri dönüşümü mümkün değil ise hangi bertaraf yöntemi ile bertaraf edilmesi gerekmektedir vb.
- 2- Ulusal ve uluslararası tüm yasal mevzuatların gerekleri yerine getirilir.

İşletmemizde oluşan atıkları genel olarak 4 başlık altında toplayabiliriz; katı atıklar, tehlikeli atıklar, tıbbi atıklar ve atık sular.

Atıklar, oluştukları yerde (kaynağında) ayrı olarak toplanır ve nihai bertaraf/geri kazanım tesisine gönderilinceye kadar atık sahasında geçici depolama yapılır. Uygulanan Çevre Yönetim Sistemi gereği her bölümde Çevre Koordinatörü bulunmaktadır. Bölümlerde atıkların toplanması, atık sahasına gönderilmesi, atıklar konusunda yapılacak iyileştirme çalışmalarından Çevre Koordinatörü sorumludur. Buna göre oluşan atık çeşitleri ve miktarları aşağıda belirtilmiştir. (2008 yılı verileri referans alınmıştır)

Tehlikeli Atıklar- Tüm atıklarla ilgili sürekli iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. İyileştirme çalışmaları atık miktarlarını azaltmak ve geri kazanım oranlarını artırmak amacıyla yapılmaktadır.

Bertaraf edilmesi gereken tüm tehlikeli atıklar yapılan sözleşmeye istinaden Lisanslı bertaraf tesisi İzaydaş'a gönderilmektedir. Atık sevkiyatları lisanslı araçlarla yapılmaktadır. Atık yağlar Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinde 1. kategoridir. Lisanslı geri kazanım firmasına verilmektedir.

Elektronik Atıklar, lisanslı geri kazanım firmasına verilmektedir. Tüm geri kazanımı mümkün katı atıklar lisanslı geri kazanım firmasına verilmektedir. Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinden kaynaklanan "Piyasaya Süren" sorumluluğu için ÇEVKO ile çalışılmaktadır.

Atık Türü	İşlem	Atık Türü	İşlem
İplik Yağı	Geri Kazanım	Kağıt/Karton	Geri Kazanım
TEG	Geri Kazanım	Plastik Atık	Geri Kazanım
Makina Yağı	Geri Kazanım	Tahta	Geri Kazanım
Kimyasal Çözelti	Bertaraf	Metal	Geri Kazanım
Oligomer Değe	Bertaraf	Oligomer Tozu	Bertaraf
Kontamine Atık	Bertaraf	Polimer Tozu	Bertaraf
Kartuş	Geri Kazanım	PTA Tozu	Bertaraf
Pil	Geri Kazanım	Silikajel	Bertaraf
Elektronik Atık	Geri Kazanım	Hava Filtresi	Bertaraf
Akü	Geri Kazanım	Cam	Geri Kazanım
Metal Kumlu Filtre	Bertaraf	Etiket Artığı	Bertaraf
Floresan	Bertaraf	Genel Çöp	Bertaraf
Sprey Kutusu	Geri Kazanım	Kontamine Ambalaj	Geri Kazanım

İplik Yağı- Yapılan iyileştirme çalışması ile özel bir filtreleme yöntemi geliştirilerek büyük oranda geri kazanımı sağlanmıştır. İplik yağı 2 yıl öncesine göre ~%60 azalmıştır.

TEG- Yapılan iyileştirme çalışması ile ürün kullanım ömrü artırılmış, TEG miktarı ~ 10 azaltılmıştır.

Kontamine Atık (Bez, Absorban, Kap)- Yapılan iyileştirme çalışması ile kontamine atık miktarı son 5 yılda ~%50 azaltılmıştır.

Kartuş- 2008 yılı itibariyle bir kartuş firmasının "Gezegen Ortakları" projesine dahil olunarak atık kartuşlar geri kazanım amacıyla ilgili firmaya verilmeye başlanmıştır. 2008 yılı itibariyle kartuş atık miktarı %75 azalmıştır. Ayrıca 2009 yılı itibariyle çalışanların evlerinden getirdikleri kartuşlarda atık yönetim sistemine dahil edilmiştir.

Pil- 2008 yılı itibariyle atık piller Taşınabilir Pil Üreticileri Derneği'ne verilmeye başlanmıştır. Yapılan iyileştirme çalışmaları ile yoğun pil kullanan bölümler şarjlı pil kullanıma geçmiştir. Ayrıca 2009 yılı itibariyle çalışanların evlerinden getirdikleri pillerde atık yönetim sistemine dahil edilmiştir.

2008 verilerine göre tehlikeli atıkların ~%70'i, katı atıkların ~99'u geri kazanım tesislerine gönderilmektedir.

Korteks, Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliği'nin Kontrolü yönetmeliğine istinaden A Grubu Emisyon izin Belgesine sahiptir. Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği'ne göre radyoaktif kaynakların lisansları 5 yılda bir yenilenmekte, her ay radyasyon ölçümleri yapılarak sene sonunda Türkiye Atom Enerjisi

Kurumuna gönderilmektedir. Atık suları Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'ne göre analiz edilmekte ve OSB arıtma tesisine verilmektedir. OSB'den alınmış Deşarj İzin Belgesi bulunmaktadır. **Yapılan iyileştirme çalışmaları ile elektrik tüketimi son 5 yılda ~%10, doğalgaz tüketimi ~%10, su tüketimi ~%20 azalmıştır.**

Eğitimi- Korteks, çevre bilincini artırmaya yönelik olarak çalışanlarına sürekli eğitim vermektedir. Eğitimler; çevre yönetim sistemi, atık yönetim sistemi, acil haller (deprem, yangın vb), MSDS, kimyasal kullanımı ve tehlikeleri vb. başlıklardan oluşmaktadır. Yıllardır uygulanan eğitimlerle çalışanların çevre çalışmalarını sadece firma içinde değil özel yaşantılarında da uygulamaya başladıkları bilinmektedir. Çalışanların evlerinde oluşan kartuş ve pil gibi tehlikeli atıklarını, geri kazanımı mümkün atıklarını fabrikaya getirmeye başlamışlardır. Ayrıca verdikleri önerilerle, çalışanlar, atık miktarının azaltılması, doğal kaynak kullanımının azaltılması konusunda da iyileştirmelere katılmaktadırlar.

Tedarik Zincirinde Çevre Yönetimi- Korteks çevre çalışmalarına tedarikçilerini de dahil etmektedir. Tedarikçi Seçme ve Değerlendirme sisteminde ISO 14001 belgeli firmalara ek puan vererek yapılan çalışmalar desteklenmekte, çevre yönetim sistemi uygulamayan firmalara uygulama yönünde görüş bildirilmektedir. Tüm görüş ve önerilere rağmen çevresel zorunluluklarını yerine getirmeyen tedarikçiler ile çalışılmamaktadır. Ayrıca tedarikçilere çevre yönetim sistemi ile ilgili yapılan denetimlerde tedarikçilere beklentiler açıklanarak, yasal zorunluluklar ve atık yönetim sistemi ile ilgili eğitim verilmektedir.

ÇEVRE DOSTU İPLİKLER

Çevre dostu üretimde önemli olan üretim ekolojisini; yani üretimin çevreyi gözeterek, çevre sorumluluğu bilincinde yapıyor olmasını benimseyen Korteks, çevre sorunlarının çözümünde üzerine düşen görevi, ürün yelpazesinde yer alan katma değeri yüksek çevre dostu ürünlerle yerine getirmektedir.

Bulunduğu sektörde çevreye duyarlı politika ve uygulamaları yürütme konusunda öncülük eden Korteks iplik, çevre dostu üretim anlayışı içinde ürün yelpazesini inceleyerek bu yönde gerekli düzenlemeleri de gerçekleştirmiştir. Eriyikten katkılı ürünlerin geliştirilmesi ve üretilmesi bu anlamda yapılan önemli çalışmalardan biridir. TAÇ Antimicrobial iplikler, TAÇ Flame Retardant iplikler ve dope-dyed iplikler, yapılan çalışmalar sonucu üretilen çevre dostu ürünlerdir.

Bu ürünlerde ilgili fonksiyonel özellikler ipliğe üretim aşamasında kazandırılmaktadır. Daha sonradan apre işlemleriyle de kazandırılacak olan bu özelliklerin iplik üretim aşamasında kazandırılması çevresel etkenler, uzun vadede maliyet, su ve enerji tasarrufu gibi konularda oldukça önemlidir. Bunun nedeni çevre dostu tekstil üretimiyle birlikte kumaşlara madde aktararak fonksiyonel özellikler kazandırılmasının artık istenmeyen işlemler arasına girmiş olmasıdır. Tekstil ürünlerinin hammaddeden mamul hale gelene kadar geçirdikleri süreç hem insan sağlığını hem de ekolojik denge ve çevreyi çok yakından ilgilendirmektedir. Bu nedenle tekstil ürünlerinin üretimi ve kullanımı organik yaşam ve çevre açısından büyük önem taşımaktadır. Boyama ve apre işlemlerine alternatif geliştirilen eriyikten katkılı ürünler, zaman, enerji ve atık su temizleme maliyetleri açısından önemli ölçüde tasarruf sağlamaktadır.

TAÇ Antimicrobial- Korteks'in geliştirdiği TAÇ Antimicrobial ipliklerden üretilmiş giysilerde, ölen bakterilerin koku oluşturması engellendiğinden kumaşın uzun süre yeni yıkanmış gibi kokusuz ve yumuşak kalması kullanıcıya daha uzun süreli temizlik hissi verir. Kıyafetlerin koku tutmasını engelleyen iplikler ayrıca istenen temizliğe daha düşük sıcaklıktaki yıkamalarla ulaşılabilmesini sağlar. TAÇ Antimicrobial ipliklerle üretilen kumaşlar daha az yıkadığı için yıpranmadan daha uzun süre dayanarak yıkama maliyetinden de tasarruf sağlar. Bu ipliklerden üretilmiş giysiler makinede kurutulduğunda ya da renk korumalı çamaşır suyuyla yıkandığında dahi özelliğini kaybetmez.

TAÇ Flame Retardant- TAÇ Flame Retardant, Korteks tarafından yüksek teknolojiyle üretilmiş doğal alev geciktiricilik özelliği olan polyester ipliklerdir. Polimer zinciri içerisine bağlı olan fosfor bileşiklerinin kimyasal yapıları sayesinde ipliklerinin alev geciktiricilik özelliği, tekrarlanan yıkama veya kuru temizleme işlemlerinden kesinlikle etkilenmez.

TAÇ Flame Retardant ipliklerinden elde edilmiş tekstil materyallerinin diğer özellikleri normal polyester ipliğinden elde edilmiş olan tekstil materyalleriyle aynıdır. TAÇ Flame Retardant; İngiltere, ABD, Japonya, Almanya gibi ülkelerin hem ev tekstili hem de giysilik için güç tutuşurluk testlerine uygundur. İpliğin güvenliği de sertifika edilmiştir. Almanya, İngiltere, Fransa'da ulusal akredite laboratuvarlardan ilgili ülkelerin güç tutuşurluk standartlarını karşıladığına dair TAÇ Flame Retardant için sertifika alınmıştır.

Dope-Dyed Polyester- Dope-dyed (eriyikten boyama) prosesiyle renkli polyester iplikler üretilebilmektedir. Bu süreçte iplikler üretim aşamasında renklendirildiğinden konvansiyonel polyester boyama proseslerine gerek kalmamaktadır. "Temiz üretim, temiz ürün" anlayışıyla dope-dyed iplik kullanarak çevre dostu üretim yapılabilmektedir. Böylece; su ve boyarmadde tüketiminden tasarruf sağlanmaktadır. Bu uygulamaya ayrıca atık yönetimi ve endüstriyel kirliliğin kontrolüne de olanak sağlamaktadır. Geri kazanım ve arıtma maliyetlerinin düşürülmesi, enerji ve zaman tasarrufunu da beraberinde getirmektedir.

Korteks, izlediği çevre dostu üretim politikasıyla; yeni ve farklı ürünler geliştirerek yeni pazarlar yaratmakta, çevre dostu ürünlerin üretimiyle işletme imajını kuvvetlendirerek aynı zamanda sürdürülebilir çevre politikası çerçevesinde çalışmalarını devam ettirmektedir.

Korteks, ürettiği ipliklerin kimyasal ve fiziksel kalitesine yönelik tüm testleri bünyesindeki gelişmiş laboratuvarında gerçekleştirmekte; ürün kalitesinin artırılmasına ve üretim maliyet eğrisinin düşürülmesine katkıda bulunacak en gelişmiş teknolojileri uygulamaktadır. Tamamlanan üretim otomatik bobin alma ve paketleme sistemi, şirketin ürün kalitesine büyük katkıda bulunmuş ve verimliliği artırmıştır. Zorlu Tekstil Grubu tarafsız belgelendirme kuruluşlarının yanı sıra uluslararası müşterileri (JC Penney, Target, Wal-Mart Stores, Sears gibi) tarafından da ürün kalitesi ve sosyal sorumluluk açılarından performans incelemesine tabi tutulmaktadır.

ZORLUTEKS

Zorluteks Çevre ve İş Güvenliği Politikası kapsamında;

- Faaliyetlerimizle ilgili yürürlükteki yasal şartlara uymayı,
- Kirliliği önlemeyi ve/veya kaynağında en aza indirmeyi,
- Küresel kaynakları verimli şekilde kullanmayı ve geri kazanımı özendirilmeyi,
- Çevre, Sağlık ve Güvenlik riskleri konularında tüm çalışanlarımızı, tedarikçilerimizi ve yerel toplumu bilinçlendirmeyi,
- Tüm faaliyetlerimizle ilgili çevre, sağlık ve güvenlik risk analizlerini yapmayı ve riskleri azaltıcı önlemler ararak uygun çalışma ortamı sağlamayı taahhüt etmektedir.

Çevre Yönetim sistemi kapsamında farklı bölümleri temsil eden bölüm şeflerinden oluşan bir ekip kurulmuştur. Bu kişiler Bölüm Yönetim Temsilcisi unvanı ile organizasyonumuzda yer almakta ve Yönetim temsilcisine bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Şirket bünyesinde çevre yönetim birimi oluşturulacaktır.

Fabrikanın almış olduğu izinler ve ruhsatlar çevre sorumlusu tarafından takip edilmektedir. Şirketin kuruluşunda çevre etki değerlendirmesi (ÇED Raporu) yapılmış olup mevcut faaliyet ile ilgili değişikliklerde çevre etki değerlendirmesi yasal prosedür gereğince yeniden yapılmaktadır.

Çevre Risk Değerlendirmeleri- Zorluteks dahilindeki bütün bölümlere her yıl düzenli olarak çevre risk değerlendirmesi yapılmaktadır. Çevre risk değerlendirmeleri, çevre mühendisi başkanlığında Bölüm Yönetim Temsilcileri tarafından yapılmaktadır. Yapılan değerlendirmede çevresel riskler belirlenerek faaliyet planı oluşturulmaktadır. Ayrıca Çevre ve İSG

Mühendisleri tarafından her yeni proses ve ekipman için değerlendirme yapılmaktadır. Kullanılan kimyasallar için MSDS bilgi formları incelenmektedir, çevreye ve arıtma tesisine zarar verici ürünlerin kullanımı engellenmektedir. İnceleme Bölüm yöneticisi ile birlikte yapılarak karşılıklı fikir alışverişinde bulunulmaktadır.

Çevre Toplantıları- Her ay düzenli olarak Yönetim Temsilcisi başkanlığında bölüm yönetim temsilcileri ile toplantılar yapılmış ve plan doğrultusunda çevre yönetim sistemi kurulmuştur. Sistemin etkinliğinin sürdürülmesi adına toplantılara devam edilmekte ve çevre konusunda bilinçlendirme, atık yönetimi ve doğal kaynak kullanımı tasarrufu konuları görüşülmektedir. Zorluteks çevre yönetimi anlayışını hedeflerle yönetmektedir. Toplamda 399 hedef üst yönetim ve bölüm müdürleri tarafından takip edilmekte olup bu sayının 50 adedi Çevre politikamıza yöneliktir. Bu hedefler atıklar ve doğal kaynak kullanımı olarak 2 alt kırıma sahiptir.

Bölüm hedefleri ayda bir yapılan hedef gözden geçirme toplantılarında ele alınmaktadır. Bölümler hedeflerini gerçekleştirmek adına aksiyon planlarını üst yönetime sunmaktadır. Yapılan bu toplantılarda tedarikçi ve çalışanların çevre bilincini arttırmak ve tedarikçiler ile işbirliklerini geliştirmek için kararlar alınmaktadır.

Yılda bir yapılan Yönetim Gözden Geçirme toplantılarında bir önceki yıla ait atık miktarları, yapılan tasarruflar, çevre için ayrılan bütçe ve çevre politikası gözden geçirilmekte ve karar alınmaktadır. Toplantıda alınan kararlarla ilgili faaliyetler Yönetim Sistemleri Bölümü tarafından yıllık plan oluşturularak takip edilmektedir.

Çevre konularının ele alındığı bir diğer ortam ise, İSG kurulunun aylık olarak düzenlediği toplantılardır. Çevre sorumlusu güncel olarak mevzuat takibi yapmakta ve mevzuat değişikliklerini İSG toplantılarında sunmaktadır.

Eğitimler- Zorluteks Tekstil, çevre politikasından yola çıkarak küresel kaynakları verimli şekilde kullanmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda çalışanlarını, tedarikçilerini ve toplumu bilinçlendirmeyi en önemli faaliyet olarak görür ve gerçekleştirir. Yönetim Sistemleri için kurulan 20 kişilik ekip bu konuda bölümlere danışmanlık hizmeti vermekte ve çalışanları bilinçlendirme faaliyetlerinde bölüm yöneticileri ile birlikte çalışmalar yürütmektedir.

Fabrikada yapılan çevresel faaliyetler çalışanlara Çevre ve İSG panolarında görsel olarak iletilmektedir. Yönetim Sistemleri ve Çevre sorumlusu tarafından yapılan periyodik saha denetimlerinde de çevre ile ilgili aksaklıklar tespit edilmekte uygunsuzluklar bölüm amirlerine yayınlanarak iyileştirme faaliyeti düzenlenmektedir. Bu denetim sırasında çalışanlarla bire bir görüşülüp çevre hakkında karşılıklı görüş paylaşımı yapılmaktadır.

Çalışanların çevre bilinçlerini arttırmak için yapılan en önemli faaliyetlerimizden biri de çevre eğitimleridir. Eğitimler eğitim şefliği tarafından organize edilerek bölüm yönetim temsilcileri, çevre sorumlusu ve yönetim sistemleri bölümü tarafından verilmektedir.

2008 (Kişi)	2008 (Eğitim Saati)	2007
Mevcut Çalışan Personel	1.721	379
İşe Yeni Başlayan Personel	264	134

Belgelendirme hazırlıkları aşamasında 208 kişiden oluşan bölüm yöneticilerine dış kaynaklı çevre yönetim sistemi ve iç tetkik eğitimi verilmiştir.

Çevre sorumlusu tarafından potansiyel riskler konusunda kimyasal tedarikçilere, taşeron firmalara, ziyaretçilere ve talep eden müşterilere çevre konusunda yazılı ve/veya sözlü olarak bilgilendirme ve tavsiyelerde bulunmaktadır.

ÇEVRECİ UYGULAMALAR

Zorluteks'te doğal kaynak kullanımında tasarruf sağlamak üst yönetimce takip edilen en önemli göstergelerden biridir. Bu kapsamda yapılan çalışmalar;

Atık Yönetimi- İşletmede farklı noktalarda metal, kağıt, plastik, tehlikeli atık ve pil kutuları mevcuttur. Bu kutularda ayrı toplanan atıklardan tehlikeli olanlar tehlikeli atıkların kontrolü yönetmeliğine uygun olarak bertaraf edilmekte veya geri kazanım tesislerine verilmektedir. Tehlikesiz atıklar ise hammadde olarak kullanılmak üzere geri kazanım tesislerine verilmektedir.

Fabrikada tehlikeli atıkların toplanmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Atık piller ve bitkisel atık yağlar için çalışan personel broşür ilan ve mail yolu ile bilgilendirilmiş olup şirket dışındaki atıklarını fabrikaya getirerek çalışanların çevreye olan sorumluluk bilinci artırılmaktadır.

Fabrikada toplanan atık pil miktarı

	2007	2008	
PİL	19 kg	63 kg	63 kg atık pil yaklaşık 4.543 adete denk gelmekte olup 18.170 ton suyun kirlenmesini engellemektedir.

	2007	2008	
YAĞ	6.580 kg	7.238 kg	Bitkisel atık yağ miktarında 650 kg/yıl artış öngörülerek 65 milyon m ³ suyun kirlenmesi engellenmiş olacaktır.

Kimyasallar- Fabrikadan çıkan atık su için 7.200 m³/gün kapasiteli arıtma tesisi bulunmaktadır. İşletmede tüm kimyasalların atıkları arıtma tesisine gelmektedir. Kimyasal ve biyolojik arıtma işlemi yapılarak yönetmelik gereği deşarj standartları sağlanmaktadır.

Arıtmaya zarar verebilecek kimyasal atıkları bertaraf tesislerine gönderilerek bertaraf ettirilmektedir. Mevcut kimyasal reçetelerinde iyileştirmeler yapılarak kimyasal tüketimi azaltılmaktadır. Baskı boya mutfağında da yıllık 20.000 kg boya geri kazanımı yapılmaktadır.

Enerji- Zorluteks'te 2005 yılında yapılan "Su Yönetimi ve Atıksu Arıtma Tesisi Rehabilitasyonu Projesi" ile enerji tasarrufu çalışmalarına hız verilip, günlük su tüketimi 9500 m³'ten 6500 m³'e düşürülmüştür. Elde edilen %32'lik tasarrufa bakılarak aynı çalışmaların enerji (elektrik, doğalgaz, buhar) içinde yapılması düşünülmüş ve konu ile ilgili çalışmalara başlanmıştır.

Konu ile ilgili yapılan tasarruf çalışmaları:

- Var olan atık su ısı geri kazanım ünitelerine ilaveten, eşanjörlü ve ters akım yıkamalı kontinü makinaları için ek olarak flaş buhar-kondens ısı geri kazanım projeleri geliştirilmiştir.
- Hava jetli dokuma makinaları özelliklerinden olan; düze üfleme zamanı kısma ve leno kenar çevirme işlemleri için randımanı düşürmeyecek şekilde kullanılan basınçlı hava tüketimlerinin tasarrufu gerçekleştirilmiştir.
- Dokuma klima santrallerine de hava çevrim sayıları düşürülmüş ve nem pompalarına inverter otomasyonu gerçekleştirilmiştir.
- Arıtmada oksijen ihtiyacına göre inverterli otomasyon sistemi kurulmuştur.

- Soğutma kulesine, sistemin sıcaklık ve basınca göre çalışmasını sağlayacak inverter otomasyonu kurulmuştur.
- Hidrofor dairesindeki yumuşak ve sert su pompalarına sistemin basınca göre çalışmasını sağlayan inverter otomasyonu kurulmuştur.
- Ram ve kurutma makinalarında sirkülasyon fan motorlarının devirleri düşürülmüştür.
- Yapılan ölçümler ve testler sonucunda, terbiye fabrikasında harmonik filtre sistemi kurulmuş ve bunun neticesinde işletmede sebebi bulunamayan birçok elektrik ve elektronik arıza ortadan kalkmıştır.
- Makina bazında üretim ve tüketimleri takip edebileceğimiz enerji izleme sistemi kurulmuştur.

Enerji Tasarrufu	2005	2006	2007
Yıllara Göre Tasarruf Oranı	%2,16	%6,46	%11,51

Zorluteks kararlılıkla ilgili yürüttüğü çevre faaliyetlerine belli bir bütçe ayırmaktadır.

Bilimsel araştırmalar kapsamında Zorluteks Tekstil arıtma tesisinden çıkan arıtma çamurunun stabilasyonu ile ilgili İstanbul Teknik Üniversitesi bünyesinde çalışmalar yapılmış ve Zorluteks'e raporlama yapılmıştır.

- Zorluteks'in yıllık çevreye saldırdığı karbon ve doğalgaz emisyonları ölçülmüştür. Ölçüm sonuçlarına karşılık 2009 yılında ağaçlandırma yaparak doğaya salınan zararlı gazın etkisinin azaltılması hedeflenmektedir.
- 2008 yılı atık su giriş COD miktarı ortalama 3500 mg/lt iken deşarj edilen atık su COD miktarı 250 mg/lt olarak standartlara uyum gerçekleşmiştir.

- 2008 yılı Arıtma çamuru miktarı 1.100.000 ton iken 2009 yılında arıtma çamur miktarı yapılacak çalışmalarla 750 ton/yıl olarak hedeflenmiştir. Bu durumda %30 azalma gerçekleştirilecektir.
- Firmanın satışını gerçekleştirdiği ürünlerin ambalajların geri kazanımı ile ilgili ÇEVKO Vakfı ile sözleşme yapılmış olup 3.150.000 kg ambalaj malzemesinin %36'sı piyasadan toplatılarak geri kazanılacaktır.
- Çevre Mühendisleri tarafından atık miktarları aylık olarak tüm bölüm yöneticilerine mail yolu ile iletilmekte ve bölümlerin atıklarla ilgili aksiyon alması sağlamaktadır.

2008 yılı atık miktarları;

Atık Türü	Atık Türü	İşlem
Kağıt Atık -Karton (kg)	Geri Kazanım	719.020
Metal Atık (kg)	Geri Kazanım	97.180
Nikel Şablon (kg)	Geri Kazanım	12.320
Plastik-Genel (kg)	Geri Kazanım	121.088
Tıbbi Atık (kg)	Bertaraf	274
Kablo (kg)	Geri Kazanım	1.960
Kontamine Atık (kg)	Bertaraf	4.198
Flouresan Lamba (kg)	Bertaraf	866
Elektronik Atık(kg)	Geri Kazanım/Düzenli Depolama	3.320
Pil (kg)	Geri Kazanım/Düzenli Depolama	53
Kartuş-Toner (adet)	Geri Kazanım	250
Atık Yağ(kg)	Geri Kazanım	11.620
Bitkisel Atık Yağ(kg)	Geri Kazanım	6.580
Atık Akü (kg)	Geri Kazanım/Düz. Depolama	3.240
	İŞLETME İÇİ GERİ KAZANIM	
Siyah Boya (kg)	Geri Kazanım	15,8

Ayrıca Avrupa kimyasallar birliğince oluşturulan REACH tüzüğüne uygun kimyasal alımı yapılmakta ve paydaşlar ile işbirliğine gidilerek gerekli şartlar sağlanmaktadır.

Toplumu Bilinçlendirme Faaliyetleri- Zorluteks fabrika sınırları içinde yaklaşık 500 e yakın ağaç bulunmaktadır. Her yıl Dünya Çevre Gününde kreş çocukları ile birlikte ağaçlandırma organizasyonları düzenlenmektedir. 2008 yılı içinde Çorlu Lisesine 100 adet ağaç Zorluteks tarafından dikilmiştir. Ayrıca Lüleburgaz Kaymakamlığı'na Zorluteks tarafından 1.000 adet ağaç dikilmiştir.

Toplumu bilinçlendirme faaliyetlerinden bir diğeri de fabrika satış mağazasında plastik poşet yerine atık kumaşlardan yapılan bez torbaların kullanılmasıdır. Bu proje sayesinde tüketicilerde bez torba kullanımını özendirerek doğaya karşı sorumluluk bilinçleri arttırılmaktadır. 2008 yılı içerisinde fabrika satış mağazasında 240.000 adet poşet yerine bez torba kullanılmıştır.

Çevre Dostu Ürünler- Zorluteks Kalite Politikasında yeniliklere ve yaratıcılığa önem vermek taahhüt edilmektedir. Bu kapsamda yeni ürün çalışmalarında doğa dostu ürünlere de yer verilmektedir.

Şirket bünyesinde bulunan Ar-Ge departmanı çalışmalarında doğaya dost, ürün ömrünün arttırılmasına yönelik ve doğal kaynak kullanımında tasarruf sağlanacak ürünlere de yer vermektedir.

Ürün Ömrünün Arttırılmasına Yönelik Çalışmalar;

Farklı apre uygulamaları ve iplik çalışmaları ile kumaşların yıkama sonrası görünümünde standart ürünlere göre daha iyi sonuçlar elde edilmiştir. Kumaşlara yapılan yıkama sonucunda kumaşlardaki çekme oranı azaltılmış, tüylenme ve boncuklaşma eğilimi azalmış, ütü öncesi kumaşlarda kırışma azalmış mukametlerde daha az düşme görülmüş ve tuşe/ görüntü de daha iyi sonuçlar elde edilmiştir. Bu sayede ürün ömrü arttırılmış olup doğal kaynak tüketimine pozitif etki sağlanmıştır.

Elyaftan doğal non-iron çalışmaları ile kimyasal kullanılarak ürüne kazandırılan kırışmazlık özelliği yerine iplikle aynı özellik kazandırılmıştır. Sonuç olarak yıkanan kumaşlarda ütüye gerek duyulmamaktadır. Bu ürün ile performans arttırıcı kimyasal kullanımın azaltılması ve tüketici içinde ütü işlemi ortadan kalktığı için enerji tasarrufu sağlanmıştır.

Nano-teknolojiden apre yöntemi ile %100 pamuklu kumaşların yıkama sonrası buruşma davranışını azaltmaya yönelik projede de kumaşların yıkama sonrası ütü ihtiyacı ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.

Doğal Kaynak Tüketiminin Azaltılmasına Yönelik Çalışmalar;

Recycle pamuk kullanımı ile yeni ürün çalışmalarında atık kumaşların geri kazanımı ile elde edilen iplikler kullanılmaktadır. Böylece pamuk tüketimi ve doğal kaynak kullanım oranının azaltılması hedeflenmektedir.

Dope-Dye polyester iplik kullanımı ile normal bobin boyama iplik kullanımına göre su ve boyar madde tüketiminden tasarruf sağlanmaktadır. Bu süreç, su kalitesinin korunması ve su tüketiminin optimize edilmesi açısından önemlidir. Bu teknoloji ile endüstriyel kirlilik azaltılmakta, geri kazanım ve arıtma maliyetlerinin düşürülmesi enerji tasarrufunu beraberinde getirmektedir.

Organik pamuk ile üretilen ürünler sayesinde organik tarımın desteklenmesi, çevreye daha az zarar verilmesi ve yapılan ürünlerle organik ürün pazarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Tüm organik çalışmalar GOTS sertifikası ile denetim altında tutulmaktadır. Mayıs 2003'den beri fiili olarak üretim yapılmaktadır. Organik pamukta, pamuktan itibaren başlayan, boya, kimyasal, sosyal kriterler ve konfeksiyon aşamasını kapsayan geniş bir uygulama alanı ile ürün GOTS standardının kontrolü altında üretilmektedir.

Organik pamuk üretiminin avantajları;

- Normal pamuk tarımında insan gücü kullanılmadan çok daha ucuza malolan sentetik gübre ve ilaçlar kullanılmakta, bunun sonucu olarak yeraltı sularında zehirlenme ve biyolojik dengede bozulmalara neden olmaktadır.
- Normal pamuğun işlenmesinde çırçır ve iplik işletmelerinde çalışanların, pamuk üzerinde kalmış kimyasallardan zarar görme riski vardır.
- Organik pamuk üretiminde sentetik reçinelerin (easycare apre – non-iron apre) kullanılmasına izin verilmemektedir.

Zorluteks organik ürün yelpazesini geniş tutarak müşterisini bu konuda özendirmeye çalışmakta ve organik ürün satışı gerçekleştirmektedir.

Ekolojik ürünlerle ilgili yapılan çalışmalardan bir diğeri de Ökotex sertifikalı ürün üretimidir.

Ökoteks sertifikası insan sağlığına ve çevreye önem veren bir sertifikadır. Zorluteks, 1998 yılından itibaren Ökoteks belgesi sahibidir. Ürün çeşitliliği nedeniyle 4 farklı belgesi bulunmaktadır. Ökoteks belgesi kimyasal ve boyar madde üzerine yoğunlaşmış ve insan sağlığına zarar vermeyen, çevreye karşı duyarlı, kanserojen madde içermeyen boya ve kimyasal kullanımına ağırlık vermiştir.

Yolsuzlukla Mücadele

**İŞ DÜNYASI
RÜŞVET VE
HARAÇ DAHİL
HER TÜRLÜ
YOLSUZLUKLA
SAVAŞMALI**

RÜŞVET VE YOLSUZLUK KARŞITLIĞI

Türkiye'nin lider şirketlerini bünyesinde barındıran Zorlu Grubu'nda etik ticaret ve etik rekabet en temel prensiptir. Tüm faaliyetlerimizin temelinde yasalara mutlak bağlılık, toplumsal kurallara saygı ve etik kurallara uyum vardır. Tüm grup şirketlerinde uygulanan temel etik ilkeler kapsamında;

- Zorlu Grubu başta mevzuat olmak üzere tüm ulusal ve uluslararası kurallara ve şirket içi düzenlemelere en üst düzeyde uygunluğu sağlar.
- Zorlu Grubu şirketin hazırladığı her tür rapor, mali tablo veya kaydın ulusal ve uluslararası muhasebe ilkelerine göre tutulmasını sağlar.
- Zorlu Grubu doğrudan veya aracılar yoluyla bir kamu ve/veya özel sektör görevlisine özel muamele görmek veya Grubun etkili olduğu bir faaliyetin sonucunu etkilemek için herhangi bir haksız çıkar veya maddi varlık önermez.
- Zorlu Grubu yürürlükteki rekabet yasaları ve düzenlemelerinin yanı sıra işleyiş konusunu düzenleyen rekabet hüküm, düzenleme ve sözleşmelere de uygun davranır.
- Zorlu Holding ve bünyesindeki şirketler herhangi bir siyasi partiyi desteklemez, siyasi partilere yardım ve bağış yapmaz, lobicilik faaliyetlerinde bulunmaz.
- Zorlu Grubu sadece yasal iş faaliyetleri yürüten saygın müşteri ve tedarikçiler ile çalışır, yasal kaynaklardan elde edilen fonlar kullanılır.
- Çıkar çatışmalarının önlenmesinde yönelik olarak her türlü tedbiri alır. Grubun kaynakları ve nüfuzu kötü niyetli kullanılamaz.

- Zorlu Grubu'nda çalışanların, müşterilerin ve tedarikçilerin bilgileri sadece yetkili personel tarafından, işle ilgili olarak ve sıkı gizlilik ilkeleri çerçevesinde kullanılabilir.
- Zorlu Grubu çalışanları yürürlükteki yasalar ve alışılmış işletme uygulamalarına aykırı olan herhangi bir hediye, ağırlama ve kişisel iyiliği talep ya da kabul etmez.
- Zorlu Grubu çalışanları Grubun entelektüel varlıklarından faydalanmak, onları geliştirmek ve korumakla sorumludur. Üçüncü kişilerin entelektüel varlıklarına da aynı saygı gösterilir.
- Zorlu Grubu kamuya sunmuş olduğu her türlü bilginin anlaşılır, doğru, açık, zamanında ve eksiksiz olmasını sağlar.

Kurumsal yönetime verilen önem, alınan bağımsız denetimler, etkin iç denetim uygulamaları rüşvet ve yolsuzluk karşıtlığındaki kararlılığımızın en temel göstergeleridir.

KURUMSAL YÖNETİM

Zorlu Grubu'nda Kurumsal Yönetim uygulamalarının amacı özellikle yatırımcı ve toplumun güveninin sağlanmasıdır. Etik, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim Zorlu Grubu'nun vazgeçilmez ilkesidir. Zorlu Grubu'nda tüm paydaşlar için değer yaratan, sorumluluklarının bilincinde bir yönetim anlayışıyla hareket edilir. Yöneticilerimiz sosyal, çevresel ve ekonomik sorumluluklarımızı dikkate alan karar mekanizmalarını gözeterek tüm çalışanlarımıza örnek olur. Kurumsal yönetim borsaya kote olmayan grup şirketlerinde de uygulanmaktadır.

Zorlu Grubu'nda yer alan Vestel Elektronik, Vestel Beyaz Eşya ve Zorlu Enerji şirketleri halka açık olup hisseleri İMKB'de işlem görmektedir. Vestel Elektronik İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi ve Londra Borsası'nda da işlem görmektedir.

Vestel'in kurumsal yönetim uygulamaları 2 yıldır bağımsız bir şirket tarafından derecelendirilmektedir. Derecelendirme raporları, pay sahipleriyle ilişkiler, şirket bilgilendirme politikası, yönetim kurulunun görev ve sorumlulukları, yönetim kurulunda oluşturulan komiteler ile ilgili bilgilere <http://www.vestelyatirimciiliskileri.com/> adresinden ulaşılabilir. Alınan geribildirimler ışığında kurumsal yönetim uygulamaları konusunda sürekli iyileştirmeler yapılmaktadır. Vestel Elektronik 2008 yılında kurumsal yönetim alanında en yüksek notu "paydaşlar" başlığından almış olması Zorlu Grubu'nda kurumsal yönetim uygulamalarının yatırımcıları olduğu kadar diğer paydaş gruplarını da bilgilendirmeye verilen önemin kanıtıdır. Düzenli olarak güncellenen yatırımcı ilişkileri web sitesi ile tüm paydaş gruplarına doğru ve eksiksiz bilgi ulaştırılmaktadır. Zorlu Grubu'nda kurumsal yönetim uygulamalarına dikkat edilen bir önemli hususta küçük yatırımcıların haklarının gözetilmesidir.

İngiliz düşünce kuruluşu **AccountAbility** ve **csrnetwork** ile ülke ortaklarının gerçekleştirdiği şirketlerin etik ve sosyal hesap verebilirliğini değerlendiren uluslararası Accountability Rating araştırması Türkiye'de ilk kez 2007 yılında gerçekleştirilmiştir. 2004 yılından beri Fortune100Global, 2006 yılından beri de Rusya, Güney Amerika, Macaristan ve Yunanistan'da gerçekleştirilen araştırmada ciro açısından en büyük şirketlerin sosyal, ekonomik ve çevresel sorumluluklarını yerine getirme ve bu uygulamalarını şeffaf bir

biçimde paydaşlarına açıklama performanslarına göre değerlendirilmektedir. **Türkiye'nin en büyük 50 şirketinin değerlendirildiği bu araştırmada Vestel Beyaz Eşya ve Vestel Elektronik 2008 yılında ilk 15 şirket arasında yer alarak ödüle layık görülmüştür.**

İÇ DENETİM

Zorlu Grubu'nda İç Denetim Bölümü 2000 yılında kurulmuş olup, tüm şirketlerin mali, idari ve teknik faaliyetlerinin Yönetim Kurulu adına incelenmesi amacı ile bağımsız değerlendirme işlevini yerine getirmektedir. İç Denetim Bölümü'nün görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen bir İç Denetim Yönetmeliği bulunmaktadır. Halka açık şirketlerde İç Denetim Bölümü Denetim Komitesi ile ortak çalışır. **İç denetimin sisteminin temel ilkeleri; objektiflik, dürüstlük, gizlilik, mesleki yetkinlik ve bağımsızlıktır.**

Grup şirketlerindeki yapılanma, planlama, örgütlenme, yönlendirme ve kontrol işlevleri açısından etkinlik ve verimlilik uygun aralıklarla incelenerek, bu işlevlerin yönetim talimatları, prosedürler, kurum politikaları, şirket hedefleri ve genel yönetim standartları ile uygunluğunun gözden geçirilmesi iç denetim departmanının görevleri arasındadır.

Şirketlerin operasyonel ve muhasebesel iç kontrolleri yapılarak mali bilgilerin ölçülme, sınıflandırma ve raporlama yöntemlerinin doğruluğu ve güvenilirliği gözden geçirilmektedir. Faaliyet ve raporlamalara önemli etkisi olabilecek politika, prosedür, plan, kural ve kanunlara uygunluğu sağlamak amacı ile kurulmuş sistemler gözden geçirilmekte ve bunlara uygunluk belirlenerek önerilerde bulunmaktadır. Şirket varlıklarının korunma yöntemlerinin incelenmesi, şirketi

yasal ve mali yükümlülük altına sokması muhtemel bir usulsüzlüğün veya yasaya aykırılığın tespit edilerek araştırılması da İç Denetim Bölümü'nün görevleri arasında bulunmaktadır. Denetimler riskin finansal etkileri, iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve yolsuzluk konularını kapsar. İnsan hakları ihlalleri ve ayrımcılık olmaması da denetimlerde takip edilen konular arasındadır.

Denetimler her senenin başında planlanır. Her departman ile yapılan görüşmelerde departman yöneticilerinin verdiği bilgiler doğrultusunda risk tabloları oluşturulur. Risk matrisi etki ve olasılık eksenlerinde değerlendirilir.

İç Denetim Bölümü çalışanları görevlerini uluslararası standartlar çerçevesinde icra etmekte, çeşitli unvan sertifikaları ile hem bilgi ve becerilerini arttırmakta, hem de dünya çapındaki en iyi uygulamaları kullanabilmektedir. İç Denetim Bölümü'nde bunlardan en önemlisi olan ve IIA (The Institute of Internal Auditors) tarafından verilen CIA (Certified Internal Auditor) sertifikasına sahip 3 çalışanı, 1 CFE (Certified Fraud Examiner) ve 1 SMMM (Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavir) sertifikasına sahip çalışan bulunmaktadır. 3 sene içinde bölümde çalışan herkesin benzer sertifikalardan en az birine sahip olması hedeflenmektedir.

BİLGİ GÜVENLİĞİ

Zorlu Grubu için mevcut bilginin güvenliğinin sağlanması çok temel bir konudur. Bu konuda en etkin önlemleri almak, Zorlu Grup şirketlerinin en yeni teknolojileri en güvenli şekilde kullanmalarını sağlamak amacıyla Bilgi Teknolojileri Departmanı kurulmuştur. Zorlu Grubu'na ve grup şirketlerine ait tüm bilgiler SAP sistemi üzerinden

kullanılmaktadır. SAP kullanımı, üretim, insan kaynakları, tedarik zinciri, CRM, lojistik ve finans gibi konularda şeffaflık ve hesapverebilirlik sağlamaktadır. Ayrıca SAP sistemine hiyerarşik erişim bilgi güvenliğini de sağlıyor. Kullanıcılara verilen eğitimler sistemin daha etkin kullanımına olanak sağlamaktadır.

Bilgi güvenliğini sağlamak amacıyla;

- Bilgilerin doğal afetlerden korunması için güvenli alanlarda veri yedekleme uygulamaları yapılmaktadır.
- Bilgilerin farklı bir medya ya da lokasyon da kayıtlı olmaları sağlanmaktadır.
- Bilgilerin virüs ve bilgi hırsızlığına karşı korunması için tüm grupta firewaller ve virüs server'ları var. Bu sistemler sürekli güncellenerek sistemin etkinliği sağlanmaktadır.
- Tüm kullanıcılar yeni virüs türleri ve sorun giderme metotları hakkında bilgilendirilmektedir.
- Windows update server'ları sistemi sürekli güncelleyerek olası güvenlik açıklarını kapatmaktadır.
- Şirket içindeki bilginin dışarı çıkmaması için gerekli önlemler alınmaktadır

Bilgi teknolojileri alanında işbirliği yapılan iş ortakları da bilgi güvenliğini taahhüt etmekle yükümlüdür.

TOPLUM

Kurulduğu günden bu yana toplumsal gelişimin en büyük destekçilerinden olan Zorlu Grubu sosyal sorumluluk anlayışını toplumsal paylaşımlarla her geçen gün artarak ortaya koymaktadır. Gelecek nesillere sürdürülebilir bir gelecek bırakmayı amaçlayan Zorlu Grubu uzun soluklu projeleriyle toplumun geleceğine olan yatırımını sürdürmektedir. Grubun bu alandaki çalışmalarının yürütüldüğü platform ağırlıklı olarak Mehmet Zorlu Vakfı'dır.

Mehmet Zorlu Vakfı

Mehmet Zorlu Vakfı- Mehmet Zorlu Eğitim, Sağlık, Kültür ve Yardımlaşma Vakfı, Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Zorlu ve Yönetim Kurulu Eş Başkanı Zeki Zorlu'nun babaları Mehmet Zorlu'nun adını taşıyan ve 25 Nisan 1999 tarihinde kurulan bir aile vakfıdır. Vakıf, Zorlu Grubu'nun "geleceğe yatırım" felsefesi ışığında, özellikle gençliğe yönelik eğitim, kültür ve spor alanlarındaki faaliyetlerini artırarak sürdürmeyi planlamaktadır.

Mehmet Zorlu Vakfı'nın Temel İlkeleri

- Atatürk ilke ve inkılablarına sıkı sıkıya bağlı olmak,
- Açık dürüst ve saydam olmak,
- Türk gençliğinin eğitiminin Atatürk'ün belirlediği doğrultuda ilerlemesi için hiç durmaksızın çalışmak
- Türk kültürüne ve değişime açık uluslararası değerlere sahip çıkmaktır.

Mehmet Zorlu Vakfı'nın Amacı- MZV'nin amacı, başarılı olmasına karşın maddi yetersizlikler sonucu eğitimini güçlükle sürdüren, Türkiye'mize ve insanlık adına tüm dünyaya katkıda bulunabilecek gençleri ve onları bize kazandıracak organizasyonları desteklemek, ihtiyaçlarını gidermek ve sürekli gelişmelerine yardımcı olacak etkinlikler düzenlenmesine ön ayak olmaktır.

MZV amacını hayata geçirmek için;

- Maddi olanaklardan yoksun gençlere, eğitim ve öğretimlerini sürdürebilmeleri için karşılıksız burslar vermek,
- Okullar ve benzeri eğitim kurumlarının açılmasına yardımcı olmak,
- Eğitim alanındaki yarışmalara ve projelere destek vermek ve bizzat takipçisi olmak,
- Eğitim ile ilgili sosyal etkinliklerin düzenlenmesine yardımcı olmak gibi faaliyetleri yerine getirmek istemektedir.

Mehmet Zorlu Vakfı'nın Faaliyetleri

Eğitim- Mehmet Zorlu Vakfı, temel faaliyet alanı olan, eğitime destek çerçevesinde her eğitim döneminde yüzlerce öğrenciye burs vermektedir. Başarı ve ihtiyaç kriteri gözetilerek seçilen bursiyerler, Ekim-Haziran ayları arasında toplam 9 ay süreyle burs almaktadır.

Vakıf;

- 2004-2005 eğitim döneminde 630,
- 2005-2006 eğitim döneminde 650,
- 2006-2007 eğitim döneminde 670,
- 2007-2008 eğitim döneminde 950,
- 2008-2009 eğitim döneminde 1.060

öğrenciye burs sağlamıştır. Vakıf, Zorlu Grubu'nun "geleceğe yatırım" felsefesi ışığında, eğitime olan katkılarına devam edecektir.

Mehmet Zorlu Vakfı; ailesine, ülkesine ve milletine hayırlı ve faydalı bireyler yetiştirmek konusunda kamunun yükünü hafifletmek için burslar vermekte ve bunun yanı sıra okullar yaptırmaktadır.

Mehmet Zorlu Vakfı, Türkiye'nin geleceği olan gençlerimizin, üstün meziyetlerle yetişmesi için gerekli olan eğitim kurumlarımızın inşasına destek olmuştur ve bu desteğini arttırarak devam ettirmektedir.

Mehmet Zorlu Vakfı faaliyete geçmeden önce Zorlu Grubu tarafından;

- 1991 - Hacı Mehmet Zorlu Çok Programlı Lisesi – Babadağ/Denizli
- 1998 - Saide Zorlu Anadolu Ticaret Meslek Lisesi – Avcılar okulları tamamlanarak eğitime başlatılmıştır.

Vakıf faaliyete geçtikten sonra da;

- Denizli-Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesi yaptırılarak Milli Eğitim Bakanlığı'na hibe edilmiştir (2003)
- Adapazarı/Serdivan Mehmet Zorlu İlköğretim Okulu inşasına 2004 yılında başlanmış ve 2005-2006 Eğitim-Öğretim yılında okulda öğretime başlamıştır. 31 Aralık 2005 tarihinde okulun İl Milli Eğitim Müdürlüğüne kesin devri yapılmıştır.
- Eylül 2008'de ise, "İnlice Ahmet Nazif Zorlu İlköğretim Okulu" tamamlanarak, okulda eğitime başlanmıştır.

Bağışlar- Mehmet Zorlu Vakfı tarafından eğitim, kültür ve spor ile ilgili pek çok kurum ve kuruluşu çeşitli bağışlar yapılmıştır

Vakıf, dönem dönem kendisine ulaşan talepler çerçevesinde bağışlarına devam etmektedir.

Kültür- Vakıf, 2003 yılında "Zorlu Çocuk ve Gençlik Tiyatrosu"nu kurmuştur. Tiyatro ekibi Türkiye'nin tüm şehirlerini dolaşarak, özellikle yoksul çocuklara çeşitli tiyatro ve kukla gösterileri gerçekleştirmektedir. Bugüne kadar Türkiye çapında yaklaşık 60.000 çocuğa ulaşılmıştır.

Mehmet Zorlu Vakfı'nın Zorlu Grubu çalışanlarının çocuklarına tiyatroyu sevdirmeye amacıyla başladığı "Zorlu Çocuk ve Gençlik Tiyatrosu" şimdiki dek onbinlerce çocuğu tiyatro ile tanıştırmayı başaran proje kapsamında 2008-2009 dönemi 6. sezonunda da iki ayrı çocuk oyunu ile minik tiyatroseverlerle buluşmuştur. Zorlu Çocuk ve Gençlik Tiyatrosu, 2008-2009 sezonunda; "Kediler ve Fareler Mutfağı" oyunu sahnelenmeye devam ederken bir yandan da ilk defa sahnelenecek olan "Bremen Mızıkacıları" adlı oyun seyircisi ile buluşmuştur.

Zorlu Gençlik ve Çocuk Tiyatrosu, 2006-2007 sezonundan beri sahnelediği "Kediler ve Fareler Mutfağı" oyununa bu yıl da daha önceki yıllarda ulaşamadığı illeri gezerek devam edecek. Bugüne kadar toplam 34 ilde 81 kez sahnelenmiş olan ve 50.000'e yakın seyirci ile buluşan "Kediler ve Fareler Mutfağı" oyunu bu yıl da 20 ilde miniklerin beğenisine sunulacak. Başta Zorlu Grubu çalışanlarının çocukları olmak üzere, çocukları ve gençleri hem eğlendiren hem de onlara sanat sevgisi aşılayan "Kediler ve Fareler Mutfağı" 2008-2009 sezonunda, Mersin, Tarsus, İskenderun, Antakya, Kilis, Şanlıurfa, Viranşehir, Mardin, Batman, Diyarbakır, Ardahan, Kars, Ağrı, Iğdır, Van, Erzincan, Bayburt, Gümüşhane, Giresun ve Ordu illerini gezerek tiyatroseverlerle buluşacaktır.

Bu sezon oynanacak ikinci oyun ise Grimm Kardeşlerin fabl üslubunda yazılmış ünlü masalının bir uyarlaması olan "Bremen Mızıkacıları". Oyun; İstanbul, Bursa ve Manisa'da sahnelenecektir.

Bir De Sen Tasarla!

Zorlu Tekstil Grubu markası TAÇ'ın, genç ve yetenekli tasarımcıların tekstil sektörünün geleceğine kazandırılmasını sağlamak; onların yaratıcı fikirlerini desteklemek amacı ile gerçekleştirdiği, "Bir De Sen Tasarla" yarışması nevresim deseni tasarımı ve nevresim ürün tasarımı olmak üzere iki kategoriden oluşmakta ve üniversitelerin Güzel Sanatlar ve Mühendislik Fakülteleri'nde öğrenim gören öğrencilere yönelik olarak düzenlenmektedir.

Her yıl, dereceye giren başarılı öğrencilere 5 ay süreyle karşılıksız "Mehmet Zorlu Vakfı Özel Burs Ödülü" verilmektedir.

Spor- Kurumsal sorumluluk bilinciyle hareket eden Vestel, tüm faaliyetlerinde çalışanların, müşterilerin ve çevre halkının sağlığını ve güvenliğini gözetmeyi, gelecek nesiller adına çevreyi ve doğal hayatı korumayı kendine görev sayıyor.

Vestel, sosyal sorumluluk alanında 2003 yılından bu yana "Vestel Türk Atletizminin Yanında" adlı sosyal sorumluluk projesini sürdürüyor. Proje, atletizmin ülkemizde gelişerek uluslararası düzeye erişmesi ve Türk gençliğinin atletizme ilgisinin artırılması hedeflerine yönelik olarak devam ediyor.

Proje, tüm sporların referans noktası olarak kabul edilen atletizmin Türk toplumunun geniş bir kesimine yayılması amacıyla gerçekleştirilen entegre sponsorluk çalışmaları

ile destek projelerden oluşuyor. Proje kapsamında planlanan aktiviteler beş ana grupta yürütülmektedir;

- Bireysel sponsorluklar
- Eğitim
- Öğrenci atletizm aktiviteleri
- Yarışma sponsorlukları
- Bilişim, İletişim

Bu çerçevede, bugüne kadar bireysel sporcu ve antrenör sponsorluklarının yanı sıra öğrenci atletizm aktivitelerinden yarışma sponsorluklarına, atletizm konulu eğitim seminerlerinden www.vestelatletizm.com web sitesine ve yıllık atletizm istatistik kitabına kadar pek çok çalışma gerçekleştirildi.

Proje kapsamında verilen kesintisiz destekle, Vestel bugüne kadar 26 farklı atlete ve 24 farklı antrenöre sponsorluk sağlandı. Vestel tarafından desteklenen atletler, uluslararası turnuva ve şampiyonalarda 87'si altın olmak üzere toplam 197 madalya kazanırken, yarışlarda bir atletin birden fazla yaş kategorisinde kırdığı rekorlarla birlikte tam 131 Türkiye rekoruna imza atıldı.

Vestel, 2008 yılından itibaren atletizm alanında öncü pek çok yeni uygulamaya imza attı. Türkiye'de rekabetin yoğun olduğu kısa ve orta mesafe branşlarındaki atletlerin yarışma eksikliklerini gidermek, performans gelişimlerine katkıda bulunmak ve Türk atletizmine yarar sağlamak hedefiyle Vestel Grand Prix yarışları düzenlendi. Mayıs 2008'de tüm atletlere açık olarak İstanbul, Ankara ve İzmir'de düzenlenen 3 etaplı Vestel Grand Prix yarışlarının sonunda en çok puanı toplayan atletler, Vestel tarafından ödüllendirildi.

Öte yandan Vestel Rekor Ödülü ile atletlerin ulusal ve uluslararası yarışmalarda gerçek kapasiteleriyile

yarışmaya teşvik edilmesi ve Türkiye rekorunu yenileyen atletlerin başarılı performanslarının ödüllendirilmesi amaçlanıyor. Vestel proje kapsamında, 2008 yılında kendi alanlarında Türkiye rekorunu kıran 18 atleti ve antrenörlerini ödüllendirdi.

Vestel, atletizmde adadığı yaşamını bir trafik kazası sonucunda yitiren Cüneyt Koryürek'in adını yaşatmak için ise, Koryürek anısına hazırlanan ve dostlarının ağzından Koryürek'i anlatan "Cüneyt Ağabey'in 100 Metre'si" isimli anı kitabına destek verdi.

Atletizmde başvuru kaynağı niteliğindeki www.vestelatletizm.com web sitesi ile ise, atletizmle ilgili güncel gelişmeler ve atletlerle ilgili ilgi çekici bilgiler sporsever okurlarla düzenli olarak paylaşılıyor.

Çalışan Gönüllülüğü- Vestel, Kültür Bilinci'ni Geliştirme Vakfı ve Özel Sektör Gönüllüleri Derneği tarafından sürdürülen Kültür Karıncaları projesine dahildir. Özel sektörde bulunan kurum çalışanları ile projelerine destek için gönüllü arayan sivil toplum kuruluşlarının bir araya gelmesini sağlayan Kültür Karıncaları projesine, 2007 güz dönemi ve 2008 bahar ve kış dönemi süresince Vestel'den çok sayıda gönüllü çalışan katıldı.

2008 bahar ve kış döneminde, ilköğretim çağı çocuklarda "İstanbul: 2010 Avrupa Kültür Başkenti" kavramını içselleştirerek kültür mirasına duyarlılığı artırmak ve kent kültürü oluşturmak amaçlı bir çalışma gerçekleştirildi. İstanbul'un sosyo-ekonomik düzeyi kısıtlı ve yoğun göç alan semtlerinde yer alan 7 ilköğretim okulundan 1.000'i aşkın öğrenci bu projeden yararlandı. Vestel'in Kültür Gönüllüleri, tüm etkinliklere katılacak çocuklara rol model oldu.

Enerji Grubu tarafından, YASED tarafından organize edilen "KOZA Staj Projesi" kapsamında Güney Doğu Anadolu bölgesinden gelen 8 öğrenciye çalışanların moderatörlüğünde 1 ay süreyle staj imkanı sağlanmıştı.

Vestel Akademi- Vestel'in Bahçeşehir Üniversitesi ile yaptığı işbirliğiyle öğrenciler video teknolojileri alanında yüksek lisans yapma, ardından Vestel'de mühendis veya Bahçeşehir Üniversitesi'nde asistan olarak çalışma imkanı bulacak. Bahçeşehir Üniversitesi ve Vestel son dönemlerde hayatımızda iyice yer kaplayan video teknolojileri konusunda söz sahibi olacak öğrenciler yetiştirecektir.

2 yıl sürecek yüksek lisans programında 15 öğrenci eğitim görecektir. 5 öğrenciye Vestel, 5 öğrenciye de Bahçeşehir Üniversitesi tarafından %100'lük burs sağlanırken, 5 öğrenciye ise %60'lık burs olanağı sunulacak. Program kapsamında Vestel'in üst düzey yöneticileri ve uzman mühendisleri de ders vererek, sektördeki bilgi birikimlerini öğrencilere aktaracaklar.

Programdan mezun olan öğrenciler Vestel'de tam veya yarı zamanlı mühendisler olarak çalışabilecek ya da Bahçeşehir Üniversitesinde asistan olarak kalabilecekler. Üniversite ve sanayi işbirliğinin önemli bir örneğini yansıtan çalışmayla öğrenciler Vestel'in Ar-Ge çalışmalarında da yer alma fırsatını yakalayacaklar. Program sonunda öğrencilere ABD, Avrupa ve Türkiye'de iş fırsatı da yaratılmış olacak. Bazı öğrenciler Bahçeşehir Üniversitesi'nin MIT ile gerçekleştirdiği ortak çalışma dahilinde araştırma asistanı olarak ABD'ye gidebilecektir.

Diğer grup şirketlerimizde gerçekleştirilen sosyal sorumluluk uygulamaları genel olarak Mehmet Zorlu Vakfı aracılığıyla yürütülmektedir.

Osmaniye Sosyal Sorumluluk Projesi- Hedefi tüm paydaşlarıyla iletişimi güçlendirmek, belirlenen alanlarda sosyal sorumluluk üstlenmek olan Zorlu Enerji Grubu'nun Osmaniye'de kurmakta olduğu rüzgâr santrali, yenilenebilir enerjinin ülkemizdeki önemini ön plana çıkarmaya çalıştığı bir projedir. Kurulmakta olan Türkiye'nin en büyük rüzgâr santralinin sağladığı toplumsal fayda açısından bütün diğer kurumlara örnek teşkil eden bir proje olması hedeflenmektedir.

Santral inşaatı süresince yöre halkıyla sürekli bir araya gelinmesi, onları bilgilendirmeden öteye geçerek, karşılıklı ve uzun süreli bir iletişim kurulması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, Haziran 2008'de Osmaniye'deki RES projesi hakkında bilgi vermek ve projenin sosyal, ekonomik ve çevresel etkileri hakkında görüş almak için yöre halkı, yerel yöneticiler ve ilgili kamu kurumu temsilcileri davet edilerek paydaşların katılımı toplantısı düzenlenmiştir.

Kırsal kalkınma projeleriyle bölgede tarım, eğitim, halkın becerilerini artırma, enerji çözümleri gibi konularda ilerlemeler kaydedilmesi hedeflenmektedir. Gerekli, yararlı ve kalıcı projeler gerçekleştirmek amacıyla hareketle yöre halkının ihtiyaçları ve öncelikleri belirlenmelidir. İlk etapta Bahçe ve Hasanbeyli ilçelerinde yer alan Gökmustafa, Savranlı ve Kızlaç

köylerinde mevcut durumun belirlenmesi ve ihtiyaçların saptanması araştırması yürütülecektir. 8 hafta sürmesi planlanan bu çalışmada muhtarlar, hane halkı ve sivil toplum örgütlerine sorular yöneltilmektedir.

Bu çalışmayı takiben, sonuçların paylaşılacağı ve projelerin değerlendirileceği, akademisyenler, sivil toplum örgütleri, yerel otoriteler ve yöre halkının yer alacağı geniş katılımlı bir toplantı düzenlenmesi planlanmaktadır. Bunun sonucunda yöre halkıyla birlikte seçilen projeler Zorlu Enerji Grubu tarafından desteklenerek hayata geçirilecektir.

Sonuçların alınmasının ardından 2009 yılında en az iki kırsal kalkınma projesinin başlatılması hedeflenmektedir.

Zorlu Enerji, gençleri eğitmek, teknik eğitim almalarına yardımcı olmak ve desteklemek suretiyle uzun vadede yerel halkın istihdam edilmesine katkı sağlama nihai hedefiyle hareket etmektedir.

Diğer bir ekseninde çevre bilincini artırmak amacıyla farklı projeler de yürütülmektedir.

- Orman Müdürlüğü ile 2 hektarlık alanda üç bin ağaçlık bir orman oluşturulmaktadır.
- 7-12 yaş arası çocuklara yönelik, yenilenebilir enerjinin önemi, rüzgâr enerjisi ve türbinler hakkında bilgilendirici çocuk kitapları hazırlanmaktadır. Kitaplar, Osmaniye Valiliği izniyle bölgedeki ilköğretim okullarına dağıtılacaktır.

Raporlama Döneminde Kazanılan Ödüller

- Zorlu Enerji Gökçedağ Rüzgar Santrali Mayıs 2009'da **Gold Standart Ödülü**
- Zorlu Enerji KAR-Yön İş ve Ekonomi Ödülleri 2009 **En iyi Enerji Firması Ödülü**
- Zorlu Enerji ICCI Organizasyon ve Danışma Komitesi 5 yıl süren destekten dolayı **Teşekkür Ödülü**
- Vestel Beyaz Eşya Accountability Etik Hesap Verebilirlik 2008 Türkiye Değerlendirmesi **Başarı Ödülü**
- Vestel Elektronik Accountability Etik Hesap Verebilirlik 2008 Türkiye Değerlendirmesi **Başarı Ödülü**

Yasal Uyarı

Küresel İlkeler Sözleşmesi İlerleme Raporu (Rapor) Zorlu Holding AŞ ("Zorlu Grubu" veya "Zorlu") tarafından 19 Aralık 2007 tarihinde imzalanmış olan Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi kapsamında hazırlanmıştır.

Bu raporda yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgiler ve görüşler Zorlu Grubu tarafından temin edilmiş ve bu raporun amacı için bağımsız olarak doğrulanmamıştır.

Bu rapor sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturma amacı taşımaz. Bu rapor da yer alan bilgiler Zorlu Grubu hisselerinin satımına ait herhangi bir teklifi veya teklifin bir parçasını veya bu tür bir satış sürecine davet teşkil etmez ve bu raporun yayımlanması ile bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz.

Bu raporun hazırlanma zamanı itibarıyla yer alan tüm bilgiler ve ilişkili belgelerin doğru olduğuna inanılmakta olup bilgiler iyi niyetli açıklanmış ve güvenilir kaynaklara dayanmaktadır. Ancak Zorlu Grubu bu bilgilere ilişkin olarak herhangi bir beyan, garanti veya taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak Zorlu Grubu'nun hiçbir şirketi veya onların yönetim kurulu üyeleri, danışmanları veya çalışanları bu rapor kapsamında iletilen herhangi bir bilgi ya da iletişimden veya bu raporda yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde bir kişinin doğrudan veya dolaylı olarak uğrayacağı kayıp ve zarardan sorumlu değildir.

İletişim

Adres: Zorlu Plaza 34310 Avcılar İstanbul

www.zorlu.com.tr

